

DOMOLJUB



SLOVENSKEMU LJUDSTVU V PODUK IN ZABAVO. ❁

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice šte. 2. naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostrpna petitvrsta (šestina „Domoljubove“ širine 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljenju primeren popust po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Čekovni promet pošto-hranilnišnega urada šte. 824.797.

Štev. 28.

V Ljubljani, dne 12. Julija 1906.

Leto XIX.

Resna beseda.

Ko se je na Dunaju razpravljalo pretekli teden o volivni preosnovi, so nemški poslanci zahtevali, naj se za Kočevarje na Kranjskem odloči en poslanec. Ta zahteva je sama na sebi krivična, ker je Kočevarjev trikrat premalo. Toda ob tej priliki smo izvedeli še druge zanimive reči. Nemci so namreč poudarjali, da hočejo imeti prosto pot do Jadranskega morja. To ne more imeti drugega zmisla, nego da hočejo z vsemi silami delati na to, da bodo Nemci stanovali od nemških avstrijskih dežel do morja. Tako odkrito se nam je še malokdaj napovedal boj na življenje in smrt. Slovensko ljudstvo naj pogine. Prej ne bo nasičena vsenemška lakota, dokler nas vseh ne pogoltno.

Dobro vemo sicer, da je nemški apetit zelo velik, toda naj jim bo povedano čisto na kratko, da se jim ni tako na lahko ne damo pohrustati. Dežele, kjer prebivamo, so slovenske, obdelane po našem znoju, ohranjene po naši krvi. Naše kočje so za nas in za naše otroke, kakor smo jih prejeli od naših dedov. Ne pedi slovenske zemlje ne sme več pasti v tuje žrelo. Če hočejo Nemci mirno

živeti poleg nas kot pravični sosedje, svobodno; če pa hočejo biti naši sovražniki, tudi prav. Izkusili bodo, da je slovenska zvestoba neomajna, da je trda naša pest in neupogljiv naš tilnik, in da je še prostora za grobove sovražnim napadalcem v naši zemlji.

V četrtek, dne 19. t. m. se otvori nova železnica, ki bo zvezala Koroško ožje s Kranjsko. Od te železnice pričakujejo Nemci veliko zase. Zdaj je železniški minister Deršata, hud Nemec; od njega upajo, da nastavi čim največ nemških uradnikov po novih postajah. Motijo se. Vsak Slovenec bo zahteval na postajah slovenskega ozemlja, da govore železniški uradniki slovensko ž njim. Po časopisih se mora takoj razglasiti vsak nasproten slučaj in ljudje dotičnega kraja morajo pokazati, da si ne dadó jemati svojih pravic.

Nemci bodo izkušali kupovati zemljo po naših krajih ob novi železnici; o tem ni nobene dvojbe. Pazimo! Vsakega tujca, ki pride k nam s poštenim namenom, sprejmimo prijazno in mu za primerno plačo pošteno postrezimo. Neobhodno je potrebno, da se za take kraje, ki so za letovišča pripravni, osnujejo društva za povzdigo prometa s tujci.

Naši domačini naj primerno uredijo stanovanja in naj poskrbe vse, da bodo tujci radi prihajali med nas. Tujcem gostom naj bodo vedno odprta naša vrata, toda tujcev gospodarjev ne maramo. Čuvajmo svojo zemljo in ne prodajajmo je na slepo!

Ob ti priliki pa moramo zopet poudarjati, da je naše edino upanje v tem boju naš kmet. Če ta pade, je vse padlo. Edino trdno zvezani, gospodarsko močni, globoko verni kmečki stan nam more ohraniti našo zemljo pred tujim navalom. Slovenska usoda je v njegovih rokah. Zato pa mora tudi dobiti priložnost, da bo njegova beseda kaj veljala. Ravno zdaj je krvava potreba, da se preosnuje kranjski deželni zbor, da dobi v njem naš kmet svojo slovensko večino v njem. Sleparski liberalci se je branijo v tako važnem trenutju samo iz umazanih strankarskih ozirrov. Zato pa ne more naš deželni zbor zdaj, ko bi se morali pripravljati na najhujši narodni boj, ničesar storiti. Liberalci so še vedno zvezani z Nemci; kmečki zastopniki so v manjšini. Na Kranjskem mora Slovenec v deželnem zboru na vrh in to je mogoče edino le, če se pravično izpremeni volivna postava. To je prvo!

Listek.

Stanovanje.

Zuaj izprevidim popolnoma jasno, da sem se prenašal, ker sem zapustil stanovanje pri gospodu Hrkalu. Od tega časa dalje se me drži smola vedno bolj in bolj zvesto. Plačeval sem za stanovanje 165 goldinarjev in imel sem tri sobe in kuhinjo. Razgled je bil krasen, sosede v hiši mirni in prijazni.

Cemu sem zapustil to stanovanje? Glavni vzrok je bil ta, da se je začel moj gospodar učiti trobiti na rog. Kot uradnik v pokoju je imel zato silno veliko časa. Trobil je z velikansko vstrajnostjo kakor za stavo največkrat takrat, ko sem si jaz najbolj želel miru. Na glasbeno polje pa ga je izvabila le sama častizeljenost. Na nekem koncertu je slišal vojaško godbo pri kateri je igral nekdo samospev na neke vrste rog, kar je mojemu gospodarju Hrkalu silno dopadlo. Tisti večer je sklenil, da se mora kaj takega napraviti v domačem trgu, seveda z domačimi silami — vstanoviti se mora pevsko društvo in domača godba.

Nešetokrat je pozneje ob najrazličnejših prilikah razkladal Hrkal, kakega pomena bo za povzdigo celega trga pevsko društvo. Kako veselje za mlado in staro, ko bo prvokrat nastopilo in izurjeno proizvajalo lepe glasbene točke, med njimi posebno ono: tam za goro zvezda sveti — in on bo pri tem čarobno in krasno igral na rog. — — — Vse se mu bo čudilo, vse mu bo ploskalo.

Vstanovilo se je pevsko društvo »Struna« in Hrkal se je pričel učiti na rog tako, da se je včasih tresla ne samo njegova hiša, ampak tudi cela pivovarska ulica.

Pol leta sem prenašal vse to s pravo Jobovo potrpežljivostjo, slednjič pa mi je zmanjkalo te lepe čednosti popolnoma. Pri zajutruku, obedu, večerji, ob lepem in grdem vremenu, dopoldne in popoldne so doneli na moje uho srce in mozeg pretresujoči glasovi Hrkalovega roga.

Ta je bil prepričan, da si pevsko društvo pridobi z njegovim nastopom neminljivo slavo. Rad sem mu pritrjeval, ko mi je na dolgo in široko razkladal o tem — a vendar sem komaj čakal ugodnega trenutka, da sem mu naznanil, da se bom preselil. Vzroka mu nisem prikrival in to ga je precej užalilo. Nekaj časa je premišljal — ogledoval rog in mene, kot bi hotel reči: eden mora iti, torej kdo — ali rog ali jaz.

Globoko je vzdihnil, zmignil z ramami in vzel mojo odpoved na znanje.

Ta dan sem razumel, zakaj se je porušilo Jerihonsko zidovje, ali saj čudno se mi ni zdelo več, ker moj gospodar, užaljen v svoji pevski časti, je ta dan napel vse sile in izvabljal iz svojega instrumenta glasove, podobne tulečemu levu.

Preselil sem se torej v hišo krojača Burje. Tri sobe s kuhinjo za 160 goldinarjev, no to bi še ne bilo predrago — a z gospodarjem je bil križ. Imel je čuden političen program, tako, da so mi lasje vstajali pokoncu, ko mi ga je razlagal in me zanj navduševal. Razrušiti dve ali tri kraljestva in iz njih napraviti kakih dvanaest republik, pognati ministre in vojaštvo na Klek, odstraniti plemstvo itd., itd. Hvala Bogu, da ni imel niti prilike niti sredstev, da bi bil svoje načrte izvršil in uresničil.

Potrpežljivo sem poslušal njegovo revolucionarno besedičenje, četudi bi ga bil rajši na ramah okrog hiše nosil, samo če bi bil molčal. Drugače se mi je stanovanje dopadlo in v miru sem preživel tam pol leta, dokler me ni sreča spet zapustila. Krojača je začel neki so-

rodnik na vse načine prositi in nadlegovati, naj da njemu v najem stanovanje, ki ga imam jaz. Krojač se ga je usmilil, ker se ni imel kam drugam obrniti in je meni stanovanje odpovedal. —

Treba se je bilo zopet seliti. Po dolgem iskanju sem dobil novo stanovanje. Bilo je bolj na koncu mesta, med samim drevjem. Več oken je bilo obrnjenih na lepo obdelani vrt, kjer so bujno rastle skrbno negovane cvetlice. V precej prostrani hiši ste stanovali spodaj v pritličju dve družini, v prvem nadstropju pa jaz sam. Gospodar je stanoval v mestu, kjer je imel precej veliko trgovino. Ko sem nekoliko pozabil sitnosti in težave preseljevanja, sem bil zadovoljen in vesel novega stanovanja. Bil sem daleč proč od Hrkalove godbe, daleč proč od Burjeve politike.

Nad vse me je veselil vrt zadaj za hišo, kamor mi je prijazni gospodar z veseljem dovolil vstop ob vsaki priliki. Včasih me je tudi sam spremljal po vrtu in mi razkazoval razne cvetlice, za katere se je posebno zanimal. Vse na vrtu je pričalo o okusu in marljivji roki mojega gospodarja Krelja.

Nekega večera sva se zopet sprehajala po vrtu. Ves vesel je bil gospodar, da sem se tako zanimal za njegove naprave, ki mi jih je razkazoval. Na koncu vrta zagledam majhno leseno hišico. Ker sem jo zelo radovedno ogledoval, se oglasi Krelj:

»Tu notri je pa nekaj posebnega.«

»Gotovo kaka zelo dragocena rastlina,« sežem mu v besedo.

Namuznil se je hudomušno in mi dejal smeje se:

»Ne, ni to, kar vi mislite.« In pozorno se je ozrl okrog sebe, da bi videl, če ga morda kdo ne sliši.

»Tu notri je smodnik.«

»Smodnik?« začudil sem se glasno in nekak mrzab me je spreletel po hrbtu. Smodnika sem se že od nekdaj bal nad vse.

»Da, da, smodnik ali strelni prah, če hočete. Nisem ga imel kje drugje shraniti, sem pa postavil to hišico. Prej sem hranil smodnik tam gori pod streho (in pokazal je pri tem na streho nad mojim stanovanjem), a bal sem se, da se ne bi prigodila kaka nesreča, saj veste, ljudje so zelo neoprezni in ne morem se zaneesti nanje.«

Poslušal sem te besede kot hudodelnik svojo smrtno obsodbo.

Torej smodnišnica je v hiši — to je pač še malo hujše kot godba na rog. In smodnik je komaj trideset korakov oddaljen od mojega stanovanja! Tisoč milijonov! Če to zleti v zrak, meni bržkotne ne bo več treba iskati stanovanja. Raztrgalo me bo v zraku, da me morda sploh ne bo nič na zemljo padlo.

Gospodar je seveda zapazil moj strah in me začel takoj prijazno tolažiti in pomirjevati.

»V tej shrambi je komaj dve sto kilogramov smodnika (hvala lepa!), ključ od vrat imam jaz vedno pri sebi (seveda, kot bi do zaklenjenih stvari še nikdar ne bil nobeden prišel), pomočnik, ki hodi po smodnik, ne kadí nikoli (no, to bi mi tudi jaz svetoval v lastno korist), no, in če bi se vseeno kaj dogodilo, o tem še skoraj zvedeli ne boste.«

Vse to me je zelo slabo potolažilo. Vedno me je plašila in vznemirjala misel, da stanujem blizu smodnišnice in da vsak trenutek lahko zletim par metrov v zrak, seveda brez zrakovplove. Kaj mi pomaga lepo stanovanje, kaj razgled, kaj mi koristi vrt — plašila me je imel misel na strašen pok, ki ga bom nekoč nenadoma začul, streslo se bo vse in sesulo na kup. Izpod razvalin bodo potem vlekli ožgana in razmesarjena trupla. — — — Jestí nisem mogel, spatí ne, govoriti tudi ne. Če je šel kdo po cesti z gorečo smodko blizu našega vrta, sem plašno pogledoval, če ne bo morda vrgel go-

rečega konca čez zid naravnost na hišico s smodnikom. Če sem bil na sprehodu, v gledališču ali v gostilni, vedno se mi je zdelo, da čujem strašen pok — kajti nesreča se mi je zdelala neizogibna.

Ta misel me je mučila vedno bolj in bolj. Postajal sem razdražen in pobit, zlasti ker nisem več imel krepčilnega, mirnega spanca. Prijatelji so me povpraševali, kaj mi manjka, a izogibal sem se skrbno njih radovednosti. Kaj pa, če bi povedal, česa se bojim? Moji sovražniki bi zvedeli kaj je shranjeno na Kreljevem vrtu in kdo ve, če se ne bi kdo ponoči splazil čez zid in zažgal smodnik, želeč nam srečno pot onstran groba.

Naznaniti policiji, na kako nevarnem kraju se hrani smodnik, si nisem upal. To bi bilo zavratno delovanje nasproti človeku, ki mi je skazoval v polni meri svojo prijaznost.

Seliti se pred koncem oktobra ne morem, in če se preselim — kam naj se zopet obrnem?

Nekéga večera grem proti domu in vidim, da švigajo iz našega dimnika meter visoko žareče iskre. Malo je manjkalo, da nisem omedlel. Hitel sem domov in s strahom rotil ženo, naj ne kuri nikdar več tako močno. A, ker sem vedel, da se ne bo dosti brigala za mojo prepoved, če ji ne povem, zakaj je to smrtno nevarno, sem ji, četudi nerad, povedal, kaj je na vrtu in v kaki nevarnosti da smo. Do tedaj jš svojega strahu nisem upal razkriti, ker bi se bilo med ženskami le prehitro zvedelo na okrog.

»V takem strahu pa ne bova več živela,« oglasila se je moja boljša polovica odločno. »Za 150 goldinarjev se dobi boljše stanovanje, kjer si bova saj življenja svesta.«

»Torej selila se bova,« dejal sem ravnodušno, vedoč, da je to res edina pot do mirnega in brezskrbnega življenja.

Kmalu potem me je obiskal stric, ki je bil uradnik v bližnjem trgu. Stanovanje se mu je zelo dopadlo, a opozoril me je na velik nedostatek, na strehi namreč ni bilo strelovoda. Dokazoval mi je jasno in prepričljivo, da mora treščiti ravno v našo hišo, če se zbero oblaki nad nami, ker je v okolici najvišja točka naše poslopje.

»Napravita si strelovod,« dejal je stric pri slovesu tako resno, da sem že kar slišal, kako udarja strela v našo hišo. Kaj bi bil še stric rekel, če bi mu bil povedal, da imam smodnik na vrtu! A tega se mu nisem upal povedati, da mu ne bi to delalo preveč skrbi za naju.

Smodnišnica na vrtu, a na hiši ne strelovoda, to je res več kot odveč. Takoj drugi dan sem povedal gospodarju, da se bom preselil.

Začel sem zopet jesti in spati, postal sem bolj brezskrben, kot da bi se smodnik ne mogel užgati, če sem stanovanje že odpovedal.

Posrečilo se mi je kmalu dobiti novo bivališče. Gospodar Žlabek je imel že četrta leta pol hiše prazne, ker ni mogel dobiti mirne stranke, kot si jo je želel. Meni je takoj z veseljem odstopil celo prvo nadstropje za zelo nizko ceno. Zdelo se mi je, kot bi bil zadel terno, ko sem prvokrat spal v novem stanovanju.

Gospodar Žlabek je bogat človek. Obširni kammolomi mu donajajo lepe dohodke in njemu za stotak ni veliko. Zato je rajši imel prazno hišo, kot da bi dobil notri kake nemirne ljudi, ki bi mu delali samo nadlego.

Tu sem varen pred godbo, politiko in smodnikom. Mirno je v hiši, kot v samostanu. Dva Žlabkova sinova študirata v Pragi, njega navadno ni doma, gospa pa tudi ne muči klavirja ali violine, da bi kalila lepi mir v hiši.

Neke sobote večer pošljem deklo po steklenico vina v klet. Ta je hitela po stopnjicah, a se kmalu vrnila in rekla, da prosí gospodar, naj ga takoj obiščem. Seveda sem takoj izpolnil željo prijaznega človeka in šel k njemu. Pričakoval me je že na stopnjicah z veliko

svetilko, s takozvano »varnostno«, ki se ne more ne prevrniti, ne razbiti in pri kateri je izključeno, da bi na kak način švignil plamen iz nje.

»Oprostite mi, prosim,« opravičeval se mi je že od daleč.

»O prosim, prosim,« dejal sem ves vesel in se mu priklonil.

»Moram vas na nekaj opozoriti, prosim pojdite za menoj v klet.«

Stopal je s svetilko v roki oprezno pred menoj po stopnicah, jaz pa ves vesel nad njegovo prijaznostjo za njim, silno radoveden, kake skrivnosti hrani v svoji kleti.

»Veste, vsakega ne morem vzeti na stanovanje, v hiši je sto in sto raznih stvari, zato

dam stanovanje rajši ceneje, samo da dobim oprezne in mirne ljudi. Prepičan sem, da boste tu prav zadovoljni. Adjunkt Matejko je bil tu ves čas, dokler ga niso prestavili.«

»Seveda, seveda, gotovo,« pritrjeval sem ves srečen, da me gospodar tako ceni.

»Neko tajnost pa vam moram razodeti, seveda pod pogojem, da molčite.«

Kri mi je zastajala po žilah radovednosti in strašna misel mi je šinila v glavo, kaj če hrani morda v kleti — smodnik.

»Z lučjo bodite, prosim, tu v kleti zelo oprezni, dekla naj hodi notri samo s tako-le svetilko, saj si jo vedno lahko izposodi pri nas. Ker imam obsežne kamnolome, potrebujem vedno veliko« —

»Smodnika,« segel sem mu v besedo in se oprjel za zid.

»Ne, ne, ampak d i n a m i t a. In tukaj notri ga hranim — prosim pogledajte.«

In odprl je s ključkom vratca v zidu in mi pokazal celo skladnico dinamita in zato potrebnih strelnih kopic.

»To je seveda vedno pod ključem in ključ hranim jaz, nobene nevarnosti ni, a vendar, da veste paziti.« — — — — —

Ljudje božji! Smejajte se, če se vam ljubi, meni se ne. Že zopeti iščem stanovanja.



Razgled po domovini.

V Ljubljano na III. slovenski katoliški shod! Zanimanje za bodoči katoliški shod je vsesplošno. Razni katoliški časopisi že opozarjajo svoje bralce, naj mislijo že sedaj na udeležbo. Tiste dni bode prihitelo slovensko ljudstvo od vseh strani v belo Ljubljano, da se ta navduši za nadaljno delovanje v blagor slovenskega ljudstva. Tržaški »Družinski list« vabi tržaške Slovence, naj se jih zbere toliko, da pridejo s posebnim vlakom. Kakor čujemo, bodo tudi naši vrli štajerski sosede prihiteli med nas v obilnem številu. Prišlo bo veliko kmetov z zelene Štajerske. A tudi Primorci ne bodo zaostali. »Gorica« namreč piše: Z ozirom na to, da bode takrat že tekla bohinjska železnica, je pričakovati, da se bode tudi iz naše Primorske tega shoda udeležilo celo število mož in mladeničev, ker bodo potni stroški mnogo manjši, nego bi bili, ako bi še ne tekla bohinjska železnica. Tudi odlični hrvaški časopisi prinašajo poziv za naš katoliški shod. — Povabljeni bodo na shod vsa naša slovenska katoliška društva. »Bogoljub« je tudi prinesel poziv na mladeniške Marijine družbe, naj bi se ga udeležile z zastavami. Vsakdo naj stori svojo dolžnost in udeležba bode ogromna. Takoj se oglašajte pri župnih uradih. 26. avgusta bo sijajna ljudska manifestacija. Ta dan torej v belo Ljubljano!

+ Vsi, ki se nameravajo udeležiti tretjega slovenskega katoliškega shoda naj blagovoliijo takoj naznaniti udeležbo svojim župnim uradom. — Društva naj naznanijo, ako pridejo z zastavo ali pevskim zborom. Želeti je, da vsa društva, ki imajo zastave, pridejo z zastavami. Potrebna naznanila na oblast preskrbi »Slovenska krščanska socialna zveza«. Prosimo č.č. župne urade, naj natančno izpolnijo vse rubrike v zglasilnicah, ki se ravnokar razpošiljajo in da takoj razvijo potrebno agitacijo, da more pripravljalni odbor dobiti v roke zglasilnice v naznačenem roku. Udeleženci, ki stanejo na krajih, kjer ni slovenskih župnih uradov, naj naznanijo svojo udeležbo naravnost na naslov: dr. Evg. Lampe v Ljubljani ter naj naznanijo, za koliko dni se udeleže shoda in ali žele prenočišča. Vstopnina je za vse priredbe v nedeljo 26. avgusta 40 vin., za vse tri dni 2 K. Prosimo tudi vsa slavna slovenska podružnična društva, vse podobore »Slov. kršč. soc. zveze,« da blagovoliijo nemudoma sklicati seje in v svojem delokrogu storiti vse, da bo udeležba na III. slovenskem katoliškem shodu sijajna! Prosimo jih nujno za to, ker je treba skupnega najživahnejšega dela, da se to do-

seže. Podobori »Slov. kršč. soc. zveze« naj se takoj potrudijo za priredbo posebnih vlakov. Tudi vsi slovenski župani in občinski odborniki, na noge, na noge vsi katoliški narodni Slovenci od najsrajnejših slovenskih mej do slovenskega središča bele Ljubljane! Pokazimo, da smo odločni Slovenci in odločni katoličani, zvesti načelom svojih očetov, pripravljeni na obrambo lepe naše domovine. — Pripravljalni odbor za III. slovenski katoliški shod.

Dr. Požar iz Ricmanj nastopi menda zopet službo. Upati je, da se tudi Ricmanjci sedaj izmodre, kar bi bilo najpametneje.

Širite dobre časopise! Apostolsko delo stori tisti, ki razširja in podpira dobre časopise. Dobri listi so naši najboljši prijatelji, ki nas podpirajo, nam dobro svetujejo in nas odvrtaajo od slabega. Resnica je, da neizmerno slabega povzroči slabo časopisje, nasprotno pa je tudi res, koliko dobrega stori dober časnik. Zato je dolžnost vsakega poštenega in zavednega katoličana, ki mu je mar blagor cerkve in slovenskega ljudstva, delati na to, da sam naroči saj en dober katoliški časnik, da ga razširja in pridno dopisuje vanj. Nobena katoliška družina ne bi dandanes smela biti brez katoliškega lista. Zato vnovič prosimo: naročajte in širite »Domoljuba«. Res je, da je naš list zelo razširjen po vsem Slovenskem, a gotovo je, da bi imel lahko še enkrat toliko naročnikov, ako bi vsak zaveden katoličan storil svojo dolžnost. Čas za naročanje našega lista je vedno. Kdor ne more naročiti »Slovenca« ali ga nima časa brati, naj ima saj »Domoljuba«. Zahtevajte pa tudi po javnih prostorih n. pr. v gostilnah naše katoliške časopise. Ogibajte se skrbno tistih krajev, kjer leži na mizi kak liberalen časopis. Ako bo vsakdo tako storil, bodo kmalu izgubile liberalne cunje. Tako delajo liberalci, tudi oni zahtevajo povsod »Slovenski Narod«, kakaj bi mi ne tirjali »Slovenca«? Na delo torej!

Bivši železniški uradnik pel novo mašo. V nedeljo 29. t. m. bo v ljubljanski frančiškanski cerkvi pel novo mašo č. g. Holeček, ki je bil do leta 1903 pristav na ljubljanskem župnem kolodvoru. Z uljudnostjo in prijateljskim obnašanjem si je znal pridobiti srca svojih tovarišev, s pridnostjo pa tudi zaupanje svojih predstojnikov. Bridka nezgoda, ki ga je zadela v tem stanu, namreč smrt njegove soproge, privedla ga je do tega, da je stopil v duhovniški stan. Gospod Holeček je bil kot dijak vedno odličnjak in je bil tudi rezervni poročnik pri ljubljanskem 27. pešpolku. Nove maše se bo vdeležila velika množica ljudstva.

Osobna vest. Pretekli teden je bil promoviran za doktorja modroslovja g. Vinko Šarabon, rojen v Trzinu na Gorenjskem. Iskreno čestitamo!

Zmaga »Slovenske Ljudske Stranke.« — 5. t. m. se je vršila v Trzinu pri Domžalah volitev občinskega odbora. Izvoljeni so bili samo pristaši Slovenske Ljudske Stranke. Dosedanji liberalni župan še v odbor ni več prišel. Dobil je samo dva glasova in sicer v III. razredu I, in v I. tudi I. Vsa čast zavednim volivcem. Naši vrli kmetje so začeli korenito pometati z liberalci. Malo je še kmečkih občin, kjer bi gospodovala liberalna klika. Kako bi moglo kmečko ljudstvo voliti v občinske zastope liberalce, ki so ponižni sluga dr. Tavčarja, Hribarja in drugih glav, ki nimajo nobenega smisla za kmečke potrebe in ob vsaki priliki pokažejo sovraštvo do kmeta.

Župan Hribar je dal že pred davnim časom besedo v občinskem svetu ljubljanskem, da bo predložil načrt za razširjenje volilne pravice. Toda zgovorni Hribar je bil nato menda pozabil. »Slovenec« pa je drezal toliko časa, da je moral slednjič Hribar nekaj odgovoriti. In kaj je rekel? Jaz nisem kriv, kajti dal sem načrt odseku in ga ne dobim več nazaj, če tudi hrepenim po njem. V odseku so sami liberalci, ki so pa najhujši nasprotniki vsakega razširjenja volilne pravice. Ali je potem čudno, da ta odsek ni nikdar sklepčen. Župan bi moral vendar svoje odbornike prisiliti, da delajo, saj so bili zato poslani v odbor. Toda Hribarju je gotovo mnogo ljubše, da ostane vse lepo pri starem. Saj je ravno on kot načelnik liberalne stranke v deželnem zboru hitro vrtel lajno in piskal, ko je šlo zato, da pride kmečko ljudstvo in delavstvo po novi volilni pravici do večjega zastopstva. — V zadnji seji občinskega odbora ljubljanskega, ko se je govorilo o tem, se je jasno videlo, kakor da bi bili gospodje med seboj dogovorjeni in bi na ta način najraje vso stvar zavlekli za vedno in pokopali. S tem pa ni in ne bo nikakor zadovoljno ljubljansko delavstvo in bo vedno glasneje klicalo: Vun z volivno reformo! Župan Hribar, izpolni svojo častno besedo!

Jezičije se naselijo v Trstu. Zato vlada silno stokanje po judovskih časopisih. Tudi »Narod« drži z laškimi judi. — Baje pridejo tudi v Št. Peter v Borštu v Istri. Pogajajo se za neko zemljišče, a pogodba menda še ni sklenjena. Liberalci so povsod enaki, povsod se boje resnice.

V Gorici je bil ustoličen novoimenovani kanonik preč. g. Josip Pavletič, bivši dekan v Št. Petru pri Gorici. Na mogoča leta!

Sadjarska in mlekarska razstava v Ljubljani. Kakor čujemo, namerava c. kr. kmetijska družba v Ljubljani prirediti letos koncem meseca novembra deželno sadjarsko in mle-

karsko razstavo. Te razstave se bodo vdeležile vse kranjske sadjarske in mlekarke zadruge, ki razstavijo svoje pridelke oziroma izdelke.

Na predvečer slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda je gorelo po naših gorah več kresov. Kresovi so goreli tudi po Štajerskem in Koroškem, ki so pričali, da biva tod vrlo slovensko ljudstvo, ki se ne da še potopiti v nemškem morju.

Zblaznel je cerkveni ključar in posestnik v Brestu Franc Lenarčič po domače Papež. Odpeljali so ga 4. t. m. v blaznico. Odkar je pričal zoper ključarja Svigla in izanskega župnika g. dr. Mauringa, je vedno popival, si laše ruval in klical: »Kaj sem jaz storil, zakaj sem se dal pregovoriti.«

Nesreča na državnem kolodvoru. Pretečeno sredo je prišel na ljubljanskem državnem kolodvoru pod stroj železniški uslužbenec Hribar, kateremu je odtrgalo obe roki. Nesrečneža so odpeljali v bolnišnico.

Več otrok okoli Škofelje je zbolelo radi letos stavljenih koz. Posestniku Francetu Stražiščariju je pa umrl 11 mesecev stari sinček. Vprašanje je, ali je bilo tisto cepilo staro, ali pa zdravnik ni pazil. Oblast mora to takoj preiskati, drugače ne bode ljudstvo pustilo več svojim otrokom staviti kože. Radi omenjenih slučajev je ljudstvo po pravici razburjeno.

Cesarjev spomenik bodo postavili v Ljubljani in sicer v parku pred sodnijsko palačo.

Zlata maša prelata Rozmana dne 22. julija bo nekaj velikanskega. Zanimanje zanjo je vsesplošno. Vabila so se že začela razpošiljati. Pripravljalni odbor je osebno vabil zastopnike vseh uradov k slavnosti. Mnogi so obljubili udeležbo k cerkveni slavnosti kakor tudi k banketu, ki se bo vršil v veliki dvorani hotela »Union«. Pričakovati je, da bo ta udanostna prireditev šentjakobskih župljanov taka, kakršne še ni doživela lepa fara šentjakobska in kakršnih vidi malo Ljubljana.

Zrtev pijanosti. Pretekli teden so našli v Figovčevem hlevu v Ljubljani mrtvega, 44 let starega delavca Franceta Ivana, rodom iz Velike vasi pri Kamniku. Zadela ga je kap vsled preobilo zavžitega alkohola.

Tobačne trafike in nedelja. Izdan je odlok, da bodo tobačne trafike odprte ob nedeljah samo štiri ure dopoldne. V Ljubljani so že nekateri trafike dobile take odloke.

Na dan svojega godu sta utonila v Rinži na Kočevskem delavca Peter Cimperič in Pavel Gasparič. Kopalna sta se na praznik apostolov Petra in Pavla, a nevešča plavanja sta predaleč šla v vodo in utonila. — Tudi na Bledu je v jezeru 3. t. m. utonil sin kajzarja Žumra iz Mlinega, ker 9letna sestra ni šla takoj pravit te nesreče starišem. — Na praznik sv. Petra in Pavla je pa utonil v jezeru 17letni Janez Sodja iz Gorjuš, kovaški vajenec v Zagorih. Sam je šel v jezero, a ni znal plavati. Bil je sin poštenih starišev.

Konečna zmaga. Na Colu pri Vipavi so bile potrjene občinske volitve, zoper katere so se pritožili ondotni liberalci na deželno vlado. Izvoljen je za župana g. Franc Pregelj, posestnik na Malem Polju. Svetovavci so: Andrej Puc, A. Bizjak, Anton Kobal, Janez Kovšca, Matija Pregelj, Franc Kožman. Vsi ti so zanesljivi pristaši naše Slovenske Ljudske Stranke. S tem je odklenalo, upamo da za vedno, gospodarstvo propadle liberalne stranke. Živel novi odbor!

V Škofji Loki so imeli občinske volitve. Kako zanimanje vlada za mestno gospodarstvo se razvidi odtod, da je v III. razredu izmed 380 volilcev je prišlo volit celih šest mož, a še izmed teh jih je bilo treba nekaj poklicati. — Mestno župno cerkev sv. Jakoba bodo začeli popravljati in podaljšati. Oglel se je že vršil.

Liberalna žalost. Liberalni poslanci v državnem zboru zelo pazijo, kdaj je kateri naših poslancev povabljen na obed. Kadar se to zgodi pa takoj žalostno sporoče to novico v »Slov. Narod«. Tako se je ta kuhinjski list nedavno jezil nad dr. Šusteršičem, ki je bil povabljen k cesarski mizi. Prejšni teden se je spravil nad poslanca Pogačnika, kojega je povabil k obedu ministrski predsednik, lansko leto je radi nekega obeda pri cesarju napadel našega poslanca Šukljeja. Ne vemo, kaj bo pisal ta teden »Narod«. Dr. Šusteršič je bil zopet povabljen na obed k ministrskemu predsedniku in nedavno ga je povabil minister Goluhovski. Radi teh obedov vlada med liberalci silna žalost, liberalnim poslancem se baje kar sline cede po šampancu in drugih dobrih jedilih. Naj bodo naši poslanci vendar vsaj tako vljudni, da izposlušajo, da pride enkrat tudi dr. Tavčar na kakšen obed, potem se bo pisava »Slov. Naroda« takoj izpremenila.

Za belokrajnsko železnico je imel dr. Šusteršič velepomemben govor v delegacijah, ki je zbudil splošno pozornost v najvišjih krogih. Izborni govor našega neutrudljivega poslanca je bil sprejet z zadovoljstvom pri vseh Jugoslovanih, gotovo pa bodo veseli pa tudi naši vrli Belokranjci, ker je upati, da se bode njihova želja končno le utesnila. Poveljnik naše mornarice grof Montecucoli se je izrekel za dr. Šusteršičeve predloge, a tudi ogrski ministri, s katerimi je govoril naš poslanec niso nenaklonjeni temu načrtu.

Shod kranjskih gasilnih društev se bo vršil v nedeljo 29. t. m. ob pol 11. dopoldne v Škofji Loki.

Osebnosti. V frančiškanski samostan ljubljanski je došel prejšno soboto vrhovni poglavar celega frančiškanskega reda visokočastiti p. Dionizij Schaller. Od tu se je odpeljal v Gradec na vizitacijo. — V Celovcu je umrl umirovljeni profesor, benediktinec o. Norbert Lebingger, vitez Franc Jožefovega reda, star 73 let. Pokopali so ga v nedeljo 8. t. m.

Liberalci podporniki Nemcev. Slovenski liberalni župan v Ratečah na Gorenjskem se je udeležil ustanovitve podružnice nemškega sulfurajna v Beli peči, ki ima namen ponemčiti našo slovensko mladino. Žalostno za liberalca Ivana Jalena, da se je tako spozabil. Ali bodo slovenski katoličani še volili takega moža za župana?

Napredek tržaških Slovencev. Vrli katoliški Slovenci v Trstu so ustanovili pretečeno nedeljo prvo slovensko katoliško izobraževalno društvo. Gotovo se bodo slovenski možje in mladeniči oklenili z veseljem novega društva, ki jim bo nudilo poduka, zabave in razvedrila.

Umrli je v Mokronogu preteklo nedeljo č. g. Anton Brajer, semeniški duhovnik. Rojen je bil v Mokronogu 27. maja leta 1881. Lansko leto je kot tretjeletnik pel novo mašo. Bil je letošnje leto v ljubljanskem semenišču. Nedavno se je mu udrla kri. Po končanem izpitu je šel pretečeni teden domov, da se okrepa in potem nastopi prvo kaplansko službo. Toda Gospod je hotel mladega, pobožnega in za vse dobro vnetega gospoda k sebi. Nenadna smrt mu je pretrgala nit življenja. Naj počiva v miru v domači zemlji! Pokopali so ga v torek 10. t. m.

+ Odlikovanje. Arhitekt Josip pl. Vancaš v Sarajevu je odlikovan od Nj. Veličanstva cesarja z naslovom stavbnega svetnika.

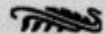
+ Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji. Podeljene so naslednje župnije: Boštanj č. g. Martinu Kerin, župniku v Strugah; župnija Dol č. g. Matiju Kastelic, podvodju knezoškofijskega duhovnega semenišča; župnija Škocijan pri Turjaku č. g. Janezu Jereb,

župniku pri Sv. Vidu nad Cirknlco. — Nameščen je č. g. Janez Jeglič kot kapelan v Podbrezju.

Novo mašo bo pel prihodnje nedeljo ob 6. zjutraj na ljubljanskem Rožniku č. g. Jožef Demšar iz Tržiča. Gosp. novomašnik je abstinent. Pridigoval mu bode čast. gosp. profesor dr. Krek. Pel bode mešani zbor »Krščansko socialne zveze«.

= Vremenske nezgode na Notranjskem Ravnokar so, kakor se nam poroča, posl. Žitnik in tovariši nujno predlagali v državnem zboru: 1. Vlada naj čimprej na podlagi pozivedeb dovoli državno podporo onim posestnikom od Reki na Notranjskem, koder je zadnja povodenj dne 30. junija odnesla mnogo sena ter poplavlila travnike in njive. 2. Vlada naj stori potrebne korake pri kranjskem dež. odboru in primorski deželni vladi, da se izvrši nujno potrebna uravnava Reke ter preprečijo vsakoletne povodnji.

Domača Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani je agentom tujih zavarovalnic jako zanimiva, kajti vedno se pečajo le z njo. Eni se izdajajo za njene agente ali potovalce, jo hvallijo in pripravljajo ljudi v zmotu, da podpišejo pogodbe, a pozneje se izkaže, da se je tič-agent nakitil s tujim perjem, in da je dotična stranka ogoljufana; drugi pa zopet nečuvno po njej bijejo, seveda navadno z lažmi in z ostudnim obrekovanjem. Med temi se odlikuje nek star agent »Feniksa«, kateri zapašča povsod smrdljive znake svojega bivanja. Prav čudno je pa, da je pred enim letom prinesel »Slovenski Narod« nek pamflet na našo domačo zavarovalnico, kateri pamflet se je potem protizakonito kot posebna izdaja ponatisnil, tako, da je dobil dotični tiskar zaslužno kazen, — in da se po onih krajih, koder hodi oni stari Feniksov agent, kateri vrhu tega ljudem tudi ustmeno ponavlja vsebino pamfleta, — dobe raztreseni oni protizakoniti odtisi pamfleta. Prav zadnji čas je že, da pride zakon na dan, ki bode preprečil tako nagnusno tekmovalstvo. Onega trosetelja pamfleta pa opozarjamo, da so mu v to poklicani prav blizu za petami. Naš pošteni kmet pa naj tako nastopajoče barabarske elemente zapodi iz svoje poštene hiše, da jo s svojo navzočnostjo ne onečaste in oskrumijo, kar bi bilo končno zanje najhitrejšje in najboljšje zdravilo.



Gorenjske novice.

Iz kranjskega okraja.

g Iz Kranja nam piše ugleden meščan: V zadnjem času imajo liberalni listi veliko veselje nad tem, da napadajo nekatere profesorje kranjske gimnazije, ki jih imamo radi, ker so dobri v šoli učencem in brez ošabnosti. Sicer ne vemo, če so »klerikalci« — pri nas namreč se tisti, ki jim pravijo »klerikalci«, nič ne mešajo v politiko, tudi večinoma nič ne volijo. Pa je že tako, da morajo zmimir liberalni listi zabavljati na vse, ki se Pircu dosti globoko ne odkrivajo. Posebno jih bode profesor Remic. Očitajo mu različne stvari, n. pr. da grdo ravna z dijaki. Svoje naj pogledajo. Ti liberalni profesorji so taki, da se jih Bog usmili. Vprašam vas, kako morejo študente učiti, če ob belem dnevu hodijo pijani po mestu in »kifelce« kupujejo, kakor so hodili na novega leta dan in so jih študentje gledali? Naj tudi vprašajo enkrat v »Gorenjcu«, zakaj je nekje na trgu okno odprto, kadar moža ni doma. Letos so poslali nam enega sem, ki je v Idriji enkrat nosil po mestu očitno tako pino.

na glavi, kakor v njej drugače maslo delajo. Eden, ki se rad pridruša po Kranju zoper 'farje', je priženil več tisoč farovskega denarja in se sedaj večkrat pelje v Trst, pravijo, da zaradi klerikalnega testamenta. Seboj nese roženkranc v žepu. Najbolj nepriljubljen je pri nas neki mlad obrbit suplent, ki ga »Slovenski Narod« ponuja in ki ga je pred par meseci policaj rešil, ko je za stavo tekkel pred neko znanco in so se mu tudi študentje smejali. Nam je zdaj že vsega preveč, in če bodo še naprej lagali in zabavljali, imamo zanje še druge pripomočke. Ta dopis je prinesel »Slovenec«. Ne bili bi ga priobčili tudi v »Domoljubu«, a ker smo izvedeli, da so liberalni prizadeti profesorji še tisto jutro, ko je došel v Kranj »Slovenec«, ga hitro pobrali po gostilnah, da ne bi ljudstvo izvedelo resnice, zato jim hočemo še enkrat v spomin priklicati ta dejstva, ki so popolnoma resnična. Nič več ne bomo trpeli, da bi se blatili naši profesorji ako so morda drugačnih nazorov kakor gotove osebe, ki so vse prej nego to, kar bi morale biti po poklicu. — Žalostno, ako ima srednješolska mladina take vzgojitelje.

Iz Medvodske občine.

g Učitelj Grmek v Sori je postal zadnji čas nekoliko bolj ponižen, od takrat namreč, ko je izvedel, da je sodnijska razprava radi sorske afere preložena. On ve, kako sta se oba z ženo v tej aferi obnašala, ve tudi, da se vedno več prič zoper njega oglašajo, in zato mu je tesno pri srcu. Grmek prav slutit! Če je še kaj pravice v Avstriji, ne smeta Grmek in njegova žena ostati brez kazni. Grmek je v družbi s Starmanovim Janezom že pred nekaj meseci osnoval požarno brambo, da bi tako ljudi nase privezal in mlade fante spravljaj v liberalni tabor. Žalibog mu jih je šlo nekaj na limanice. Sedaj pa hoče Grmek prihodnjo nedeljo, dne 15. t. m., osnovati v Sori pri Starmanu veselico v prid požarni brambi. Misli si, ker se gre za požarno brambo, se ne bo upal nobeden nasprotovati. Mi pa Grmeku in vsem njegovim pristašem kar naravnost povemo svoje mnenje. Ko bi se šlo samo za požarno brambo, bi tudi mi čisto nič ne nasprotovali, ampak pospeševali to stvar. Toda tu se ne gre v prvi vrsti za požarno brambo, ampak za Grmeka in za njegov liberalizem, katerega hoče Grmek med našo mladino zanesti in ga je že deloma zanesel s tem, da je razširjal liberalnega »Gorenjca«, pisal lažnjive dopise in v njih zmerjal one, ki nočejo postati liberalci. Pri občinskih volitvah je zopet Grmek ljudi mešal in spravljaj na liberalno stran. Požarna bramba in nje veselica je Grmeku krinka za sejanje liberalizma, da nas bo omamila. Kakor poznamo volka, tudi če pride v ovčjem oblačilu, tako poznamo Grmeka kot liberalca, tudi če pride v obleki požarne brambe. Mi Grmekovega liberalizma ne bomo podpirali, in ker je njemu požarna bramba sredstvo za liberalizem, tudi požarne brambe ne, dokler časa bo pod Grmekovim vodstvom in vplivom. Zato svetujemo vsem onim, ki še niso liberalci in ne mislijo postati: Prihodnjo nedeljo, 15. t. m., ne hodite v Soro, ampak ostanite rajše doma. Darove, ki ste jih morebiti namenili za požarno brambo, toliko časa ne oddajte, dokler je Grmek pri požarni brambi. Ko bo šel enkrat Grmek iz Sore, bo takoj vse drugače, in se bomo lahko razumeli. Dokler časa je pa Grmek v Sori, se je Sore najboljše ogibati, da nas ne pripravi Grmek v kake tožbe in sodnijske preiskave in da ne bo treba hoditi pričat, kakor bo radi Grmekovega hujskanja sedaj okrog petdeset ljudi moralo hoditi.

g Tud Brce bo prišel 15. julija v Soro, kakor se govori. No, zato treba že velik kos predrznosti. Najbrže bosta prišla s Kolencem

skupaj, in bo Kolenc zopet lahko poskusil s prodajo gnjilega mesa.

g Govori se, da Brce Soranom, ki ga obiščejo, pripoveduje, da bo zopet prišel v Soro za župnika. Da se to nikdar ne bo zgodilo, ve vsak človek, kdor pozna razmere, najboljši pa še Brce sam. Ako on res to ljudem pripoveduje, potem lahko rečemo, da prav drzno laže, in sicer iz tega namena, da bi napravil še več zmešnjav, kot jih je že. Če bo Brce še kaj dosti neumnosti uganjal, tedaj se mu zna res primeriti, da bo še kam prišel, pa ne v Soro, ampak v — blaznico.

g V Preski se snuje požarna bramba. Oglasilo se je že mnogo članov.

g Javna zahvala. Podpisani društvi si štejeta v častno dolžnost, da izrekata tem potom javno zahvalo vsem, ki so pripomogli k naši slavnosti povodom otvoritve našega društvenega doma. V prvi vrsti smo in ostanemo iz srca hvaležni našemu preblagemu društvenemu predsedniku gospodu I. Brencetu za njihov preobilni trud in njihovo plemenito požrtvovalnost, s katero so nam napravili ta društveni dom. Bog naj jim obilno povrne to preblago delo. Nadalje izrekamo hvalo »Slov. kršč. soc. zvezi« in njenemu predsedniku gosp. dr. J. Ev. Křeku ter uredništvu »Naše Moči«, ter vsem slavnim društvom, katera so s svojo udeležbo povzdignila našo slavnost. Hvala tudi slavni mengiški godbi za nje izborni zabavo, kakor tudi ješenjskim in vevškim tamburašem, hvala pevovodju društvenega pevskega zbora v Preski, gospodu Antonu Brejcu ter njegovemu pevskeemu zboru in tudi drugim pevskim zborom; hvala tudi slavni požarni brambi iz Pirnič za nje častni nastop. Slednjič iskrena hvala vsem našim vrlim delavcem in delavkam, ki so se tako obilno potrudili in mnogo darovali za našo slavnost, kakor tudi hvala vsem posestnikom v Preski in okolici, ki so s svojo vožnjo zastoj obilno pripomogli pri zidavi društvenega doma, in tudi vsem, ki so z denarnimi prispevki pripomogli k našemu domu in k naši slavnosti. Vsem skupaj Bog obilno povrne! — Katoliško izobraževalno in katoliško delavsko društvo v Preski.

Iz kamniškega okraja.

g Iz Mengša. Na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda je bilo v naši dolini zelo veliko kresov. Izobraževalno društvo ga je prizgalo na cesti proti Jaršam. Tamburaši so izvrstno svirali, v zrak so letele rakete in ob navdušenem govoru je na stotine gosposkih in kmečkih ljudi klicalo Živio. Povabljena je bila tudi godba, naj sodeluje, pa ni hotela. Imela je svoj kres. Prav tako, je bilo še več kresov. Pa zakaj bi vsaj pri narodnih stvareh ne bili edini in zakaj bi se morali trmoglavosti enega ali dveh klanjati vsi drugi? Rakete smo naročili iz Dunaja ter so lepši in cenjejši, kot iz Ljubljane, kar bi bilo priporočati tudi drugim društvom.

g Iz Mengša, 2. julija 1906. — Na »tamburašev« dopis od tukaj v Domoljubu št. 26 t. l. sem prisiljen, ker zanima širše občinstvo, pojasniti neopravičen napad na vodstvo mengiške godbe, češ da je liberalnega duha in nasporna izobraževalnemu društvu. — Predsednik godbi je mož, ki v občini uživa splošno spoštovanje in zaupanje ter je ud katoliškega izobraževalnega društva od ustanovitve. Tudi drugi, ki so v vodstvu, odborniki so večinoma vsi ali sami ali njih očetje udje izobraževalnega društva. O nobenem izmed njih ni znano da bi bebiral prepovedane časnike ali govoril kaj zoper cerkev ali sv. vero. — Vsak razsoden bravec »Domoljubov« tudi lahko sklepa da so »res dobri fantje in možje« pri godbi, kar mora celo tamburaš priznati, ne bodo vo-

lili slabega vodstva. — Nesrečni spor z obžalovanja vrednimi posledicami, ki se je zasedal med katoliško izobraževalno društvo, se bo poravnal doma ali drugod na pristojnem mestu, ne po časnikih. Fr. Kušar, župnik.

g V mestni hranilnici kamniški silno bahajo, češ, da ne jamčijo odborniki za hranilnico ampak mestna občina s celim svojim premoženjem, in to razglašajo na način kakor bi mi kdaj temu oporekali. Vendar pa mi nismo trdili, da jamčijo za hranilnico odborniki, saj smo že omenili, da je kapo v hranilnici pipčar Koschier, kateri, kakor je razvidno iz zemljiške knjige gotovo ne bo mogel veliko garantirati za hranilnico. Kar se pa tiče mesta pa popolnoma priznamo, da stoji mesto dobro s celim premoženjem ki ga nima, ker ima namesto premoženja veliko dolga. In to je pu-pilarna varnost.

g V odbor mestne hranilnice je predlagal davkar Ravnikar može kateri so se mu zdeli najzaneslivejši namreč adjunkta Pajnič, Janeza Terpinca, ata Breznika in poštarja Novaka. Še Kumra pogrešamo med njimi.

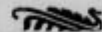
g Očitajo se nam osebni napadi. Kdor pozna razmere v Kamniku mora priznati, da smo vendar zelo obširno pisali. Če bi hoteli spraviti vse lumparije na dan bi pač svet strelmel Kar smo pisali je bilo potrebno, ker vendar je že čas, da svet zve s kakimi ljudmi ima opraviti. Časi, ko so ti ljudje mislili, da mora ljudstvo nje poslušati so minuli.

g Prav mični prizori se gode v poznih urah v Kamniku. Kar nam je že davno znano, le mimogrede opomnimo šele sedaj. Pred nedolgo časa je bilo videti pred neko tukajšnjo gostilno prav interesantno vožnjo. Mesto štirinogatega konjička je bilo vpreženo dvonogato bitje v kikkli, mesto kočije je bila ciza, na cizi v Kamniku znan kavalir, od zadaj pa so pomagali peljati kot asistenca visoki gospodje. Imena za danes opustimo.

g Kamniško prometno društvo pod vodstvom za mesto velezaslužnega in dičnega župana Krauta spi, vendar pa se nudi cenjenim letovičarjem, kateri ne poznajo tretje cerkvene zapovedi prilika in to seveda v petkih mastiti se s teležjo glavo v teležji družbi v teležji gostilni pri Petru ali pri Sokolu katero ime dela tudi veliko časti.

g Nekdo nam je poslal z ozirom na teleta pri »Sokolu« tole pesmico:

Hlev majhen bil je tvoja očetnjava —
 . . . Gospoda danes s Tabo se zabava.
 A mi vživamo kot kristjani
 Dni druge — toda v petek ne, nikoli,
 Pižol naj v petek vsakdo si izvoli.
 Le mačka, pes in Turki, Luterani,
 Na petek so okrog teleta zbrani,
 In kje še? . . . V Kamniku pri »Sokolu.«



Dolenjske novice.

Med Savo in Krko.

d Strela v zvoniku. V noči od 29. na 30. junija je strela udarila v zvonik župne cerkve pri Sv. Križu in ga zelo poškodovala. Podrli ga bodo to tal. Skrajni čas je, da si križka fara po zgledu sosednje cerkljanske zgradi novo župno cerkev. Gotovo ni blizu in daleč tako slabe cerkve kakor je križka. Cerkljani so sezidali novo veliko cerkev s prostovoljnimi prispevki. Križevcem je obljubljen lep dar 20 tisoč kron, ako si poskrbe novo cerkev. Križevci na delo!

d Zadruga. V Leskovcu imajo svojo hranilnico in posojilnico. Iz računskega sklepa za minolo leto vidimo, kako vrlo napreduje ta

hranilnica in posojilnica. Članov ima koncem leta 286, prometa 128 tisoč kron, dasi deluje le za domačo faro. Čisti dobiček znaša 1837 K. Svoji k svojim!

Iz litijskega okraja.

d Zagorje ob Savi. V petek, dne 6. t. m., je v Kisovcu pod zemljo podsulo dva premo-garja Martinčiča in Balsa. Balsa so že dobili mrtvega. — Največja kresova na čast slovan-skima apostoloma sta gorela na »gorici« in na Hrastelovem hribu. — Sv. Peter s svo-jim semnjom ni bil kaj zadovoljen. Zjutraj je deževalo, opoldne je bil naliv, zato mnoge zmešnjave potem vihar, ki je prodajavcem mnogo blaga razmetal po tleh, nazadnje je bila torej gotova škoda. Bo pa drugič boljši. — Vodja orožniške postaje gospod J. Bohte je prestavljen v Lukovico. Tu je natančno opravil svojo službo skozi sedem let in zato bil jako priljubljen.

d Polšnik. Dne 30. junija se je ravno nad Polšnikom oblak utrgal in v eni četrt uri je bilo toliko vode, da je hotela vse pobrati. — Dne 6. julija okrog 7. ure zjutraj je desetletni Ignacij Speker, posestnikov sin iz Raven št. 3 tako nesrečno padel s kozolca, da je bil pri tej priči mrtev. Tresli so ga in dvignili, a vse zastoj. Revček je imel nekaj prej smrtno-nevarno bolezen, trebušni tifus, in je proti vsemu pričakovanju okreval, sedaj je pa tako nesrečno končal v veliko žalost svojih starišev, ki so že štiri sinčke izgubili. — Naš staro-davni shod, »Polšnik« imenovan, ni več tisto nedeljo po sv. Urhu, ampak bo v praznik Marijinega Vnebovzvetja dne 15. avgusta pri Mariji Lurški, ko bo obletnica posvečevanja nove cerkve. Tedaj bo poskrbljeno tudi z gg. spo-vedniki. Tedaj pa le pridite, prijatelji Lurške Gospe!

d Kresniške Poljane. V četrtek, 28. ju-lija, je opoldanski vlak ravno pred podružnično cerkvijo povozil 11letnega Janeza Ku-kovica. Nesel je kosilo svoji sestri na polje, a pri srečanju dveh vlakov ni pazil na brzovlak, ki ga je zgrabil in umoril. Vlak je ob-stal, a nekaj sto korakov gori so dobili dečka mrtvega. Opoldanski zvon mu je zvonil tudi zadnjo uro. Revež se je pripravil ravno na prvo sveto obhajilo; Bog daj, da ga uživa v nebesih!

d Stanga. Stangarski birt je šel pri zad-njih šmartinskih volitvah liberalce podpirat. Ako bo zato kaj več šnopsa prodal, ne vemo; to pa vemo, da je zgubil veliko veljave pri pametnih ljudeh. Bolj moder je bil vsekako gostilničar Speh iz Poljan, ki ni maral iti, dasi so šli s kočijo ponj. Končina je pa moral pricapljati. Dobro pa je naredil drug stangar-ski mož. Prišel je v Šmartno v Štacuno »Joha-na« malo dni pred volitvijo. Tam je ravno »Johan« zabavljajl čez gospoda dežana in čez »farje«. Naš mož nekaj časa poslušal, odpre vrata in gre ven, ne da bi kaj kupil. Če bi bili vsi kmetje taki, bi kmalu liberalne trgovce naučili kozjih molitvic.

d Prežganje. Naša šola je bila že parkrat namazana s blatom. To kaže, da je v fari ve-liko podivjanosti, ki izvira iz preobilega žga-njeptija. Tako v šnopsariji Škula pije vse; staro in mlado, moški in ženske, šolski otroci in sivolasi starčki.

d Trebeljevo. Posestniku Janezu Janežič iz Malega vrha je bilo ukradenih osem kron in en klobuk. Tatvine sumljiv je neki Videtov postopač iz Leskovca pri Višnji gori.

d Janče. Pri nas smo sklenli napraviti nov, 35 centov težak zvon. To pa neki liberalni barabi ni všeč in se v »Narodu« iz nas norčuje, češ, da smo tako zabiti, da še kaj za cerkev damo. Povemo vsem liberalcem, da smo radi dajali za cerkev in bomo še, če je to komu prav ali pa ne. Ljubljanskim

nemčurjem je leto 1869 še dobro v spominu, kako so po hribu doli bežali. Kakor slišimo, so dandanašnji liberalci zvezani z nemškutarji. Ako ne bodo čisto tihi, se jim zna kaj enacega pripetiti.

d Javor. Strela je ubila Jožefa Habič-Primžkovega, ko je na morostu kosil. Bil je takoj mrtev. Domači pravijo, da se jim smili njegova duša, telo ne, ker je bil v življenju malo prida.

Radeške novice.

d Kres je gorel na razvalinah radeškega gradu v čast sv. Cirilu in Metodu. Nekoč so tu prebivali nemški grajščaki in tlačili naš narod, sedaj smo pa mi na razvalinah njihovih bivalnič žgali kres našim apostolom. Časi se spreminjajo! Narod vstaja!

d Utonila je v potoku Zapoti triletna Ko-rošičeva Julka. Naš potok terja vsako leto svoje žrtve. Še ni dolgo, da je utonilo v njem neko drugo dekletce in ono so komaj koč po čudežu rešili. Plavalo je že daleč v vodi in bilo že skoraj mrtvo. Včasih je takim nesre-čam kriva nepazljivost starišev, velikokrat pa tudi samo nesrečen slučaj in naše razmere. Ako morajo starši ves dan delati in skrbeti, da preskrbe sebi in stojim otrokom potrebni vskađani kruh, ne more vendar nikdo od njih zahtevati, da bi vedno in pri vsakem koraku bili pri otroku. Razmere jim tudi ne dopu-ščajo, da bi za vsacega otroka najeli pestunjo in varuhinjo, kakor lahko dela gospoda. In hiše stoje večidel blizu vode, ki ob deževnih časih silno naraste. Seveda, ako bi bil naš potok kje gori med Nemci, bi vlada že zdav-naj skrbel, da bi se uravnal in ne provzročal toliko škode in nesreč, kot sedaj. Slovenci so pa samo zato, da delajo in plačujejo in ponižno molče.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Z voza je padel, ko so seno nakladali, in sicer en meter visoko, dne 2. julija 65letni Franc Kamin iz Gorenjevasi pri Zaplazu tako nesrečno, da je moral nesrečni mož v nedeljo umreti. Človek se včasih pri tako mali reči smrtno poškoduje, kjer bi se nikdar ne na-dejal.

d Trebelno. (Strela v cerkvi.) V soboto, dne 30. junija, udarilo je v podružnično cer-kev sv. Ane na Brezovici pri Trebelnu. Strela je strašno gospodarila. Na zvoniku je odrgala jeden kamen, ki je padel na tla. Od-krila je vrh strehe. Raztrgala je obok, kjer je bila vrstica za svetilnico. Pometala je raz ol-tarja kipe svetnikov in okraske. Svetilnico, visečo pred oltarjem, je tako razbila, da ni niti sledu za njo. V tlak je napravila več lu-ken, in je slednjič predrla zid ter bežala na prosto. V cerkvi so razbita vsa stekla v oknih. Ometa leži vse polno po tleh. Cerkev je bila zavarovana. Vzrok nesreče je pomanjkanje strelovoda.

d Iz Zatičine. (Raznotero.) Nedavno se je poškodoval telesno gostilničar Čebular. Vzrok slabe premoženjske razmere. Mož je že okreval. — Pred dobrim tednom je zborovala pri nas učiteljska konferenca za litijski okraj. Bilo je navzoče skoro polnoštevilno učiteljstvo tega okraja. — Podružnica sv. Cirila in Me-toda je imela veselico pretekli teden v Ivančni gorici, in sicer v prijaznih prostorih gospoda gostilničarja Avgusta Karlingerja, ki je skrbel za točno in dobro postrežbo. Na veselico je došlo tudi uradništvo iz Vigšnjegore s sodnim svetnikom gospodom Jencičem, ki še vedno rad pohiti v naš kraj, kjer je služboval kot sodnik toliko let. — Prijazno vilo zida na lepem prostoru nad Zatičino, odkoder je krasen razgled po rodovitni zatiški dolini, gosp. Rikobebi, trgovec z Reke, ki ima za ženo ro-

jakinjo našo. — Tudi v Ivančni gorici napre-duje stavba gospoda posestnika Rojca, ki bo tu napravil trgovino in menda tudi gostilno. Sicer smo pa mnenja, da je v našem kraju gostiln že več kot preveč, saj bo skoro vsaka druga hiša kmalu gostilna.

Iz St. Ruperta. Dne 30. junija je tukaj pred tretjo uro treščilo v gospodarsko po-slople posestnika Ignacija Peterlin, v vasi Kamnje, oddaljeni od St. Ruperta četrť ur, katero je bilo takoj v plamenu, kakor tudi zra-ven stoječi sosedov kozolec, in ker je bil ve-lik veter, je bila velika nevarnost tudi za ostalo vas. K sreči so ogenj takoj opazili in tukajšnje gasilno društvo je nagloma hitelo na pomoč. Ker je imenovana vas na griču, so gasilci vzeli seboj dve ročni brizgalni, ki so v prvi sili izvrstno omejevale požar. Med tem časom je gospod načelnik pripeljal veliko brizgalno, s katero so ogenj takoj omejili in potem popolnoma pogasili. Pogorelica sta bila za male svote zavarovana, torej sta usmilje-nja vredna, posebno ker je letos omenjeno vas in okolico toča popolnoma uničila.

d »Ze spet Sv. Gregor«, bo kdo pogodr-njal. Toda samo še za enkrat prosim potrpe-ljenja, potem bomo odložil pero in bom vzel v roko koso, vile in grablje. Za danes me pa še tole tišči: 1. Birma je bila 5. julija. Na pre-večer so presvetlelmo knezoškofu na čast ku-rih kresove. Presvetli se je o vseh novih na-pravah bodisi v cerkvi ali zunaj nje prav pohvalno izrazil. Župnik mu je pri ti priliki poklonil oljnat na les slikano sliko župne cerkve in domače vasi. 2. Po prelepem govoru je Presvetli blagoslovil nov gasilni dom in po-dobo sv. Florijana na pročelji. 3. Umrla je 4. julija Marija Grjoli, mati pokojnega žu-pnika velikolaškega pri svoji hčeri v Bravčjem vrtu. Knezoškof so jo kot mater duhovnikovo lepo počastili. Ko so se peljali od Sv. Grego-rija v Sodražico, so izstopili iz voza in so jo v spremstvu g. dekana pokropili in pomolili za njen dušni mir. Blaga pokojnica je letos 20. februarja dopolnila 90 leto. Pokopali so jo slovesno 6. julija v Velikih Laščah ob strani njenega moža in sina duhovnika.

d Učitelj v »mišji luknji«. Turjaški učitelj Bergant piše v »Narodu«, da škof gre bir-movat zaradi denarja, v vsako faro, če je še taka mišja luknja. Ker je turjaška fara naj-manjša v ribniški dekaniji, je pač moral Brgant misliti v prvi vrsti nanjo in tako je naredil Turjačanom lep poklon, češ, vaša fara je mišja luknja in dosledno si je tudi sebi dal naslov: učitelj v mišji luknji. Da že ponehalo neosno-vane govornice, koliko je treba škofu ob bir-mi dati, si vendar zapomnite enkrat za vselej, da škof ne vzamejo niti vinarja cerkvenega de-narja. Kar jim pa botri prostovoljno dajo, bi pa skoro sodili, da se jim vse umane preden pridejo do smrti vpehan spet nazaj v Ljub-ljano. — G. c. kr. okr. šolskemu nadzorniku Turku pa svetujemo, da poskrbi, da se učitelji ne bodo utikali v stvari, o katerih nimajo naj-manjšega pojma in ki jih vrhutega prav nič ne brigajo, sicer bomo pa mi korenito posvetili v njegovo c. kr. nadzorništvo. Blaga imamo mnogo na razpolago, blaga, ki diši po gnjilobi in plesnobi.

d Po žlici se daje otrokom jed in pijača, da se jim ne zaleti. Tako bomo tudi mi dajali zdravila turjaškemu Brgantu zoper bolezen njegovega popravka. Za danes ga samo vprašamo, kako imenuje on v šoli takega otroka, ki ne govori resnice?

d Izobraževalno društvo v Velikih Laščah je pred godom sv. Cirila in Metoda ku-rilo kres, pa rakete so spuščali. Videli so se prav lepo k Sv. Gregorju. — Lov občine Laščarje je bil prodan na dražbi za 400 K.

Notranjske novice.

Vipavske novice.

n **Ples v Vipavi.** Na praznik sv. Petra in Pavla je priredilo vipavsko pevsko društvo veselico s plesom. Imenovano pevsko društvo, ki je zdaj v liberalnih učiteljskih rokah in ki ima ples kot edino izobraževalno sredstvo — poleg pijače seveda — si je postavilo kot glavni smoter, uničiti Marijino deklško družbo vipavsko in pa ondotno katol. slov. izobraževalno društvo. Žalostno, da so se učitelji v svoji slepi strasti spozabili tako daleč, mesto, da bi blažljivo uplivali na mladino in podpirali one, ki to delajo, pa jo tirajo v podivjanost in surovost. Značilno je tudi, da oni vse to nam očitajo kot greh, kar sami v največji meri delajo.

n **Strela.** Na Gočah je v nedeljo 30. junija omamila strela neko žensko, ki je delala v vinogradu. Posrečilo se je spraviti jo zopet k zavesti. Ljudje, činite in molite, ker ne veste ne ure, ne dneva!

n **Nemškutarji.** V vipavski davkariji visi nemški stenski koledar in gospodje c. kr. davkarije se menijo med seboj največ po nemško. Vsi gospodje so Slovenci, pa ne marajo za slovensko mater, ker je preveč kmetovska, nemška je bolj gosposka, zato se rajši nje drže za predpasnik. Kako je že rekel Prešeren? »Da Slovenec ne ljubi matere vanj upajoče« ... O kako prav je imel! Pa smo res grdi in nehvaležni mi Slovenci!

n **Podžupan loški** je sila jezen na goškega g. kurata, to pa zato, ker se je med drugimi tudi on prizadeval, da v Ložah niso dobili šole, katera je toliko potrebna, kot peto kolo pri vozu. Ta mož je bil sicer obljubil in dal besedo, da bo ljudi nagovarjal, naj dajo obljubljeni denar za duhovsko plačo, pa je snedel dano besedo. V jezi do kurata se je izrazil: »Da bi le tega vraga hudič vzell!« Veste vi, podžupan, da noben vrag še nikoli ni vzel nobenega hudiča, kakor tudi vrana vrani ne izkljuje oči ... Lahko pa se zgodi, da vzame vrag loškega podžupana z županom vred, ker sta oba človeka in pa liberalca, na katere ima vrag prav poseben pasijon. Zato, g. podžupan, nikari več ne uganjajte hinavščine v goškem farovžu, poznamo vas in ljudje vaše baže se nam studijo. Za take imamo samo eno besedo in ta beseda je: »Fej!«

n **Zlata poroka.** Dne 2. julija se je obhajala na Gradišču pri Vipavi zlata poroka Jakoba Vrčon in njegove soproge. Udeležili so se te redke slovesnosti ne le sinovi in hčere, unuki in unukinje in prauniki, ampak tudi obilo drugega ljudstva. Bila je ganljiva slovesnost, pri kateri je kanila iz oči marsikatera solza — radosti. Dobri Bog pa da vrlima zakonskima doživeti še dosti dni na tem svetu, dni veselih in srečnih.

n **Srečna vipavska dolina,** ki ima Carl Majerja. On je tisti, ki je sezidal svetovnoznani špital, pri katerem je baje profitiral samo 2000 goldinarjev, in ki je najzdravejši špital na celnem svetu, kajti nobena usmiljena sestra še ni dobila v njem jetike in je najbrž tudi ne bo. Najbolj srečne pa so Lože, v katerih županuje in graščakuje g. Carl. Malo je manjkalo, da jim ni sezidal šole; in bi jo tudi, ako ne bi bilo zlobnih in zavistnih »klerikalcev«, ki delajo samo za svoj žep, ne pa v blagor ljudstva. Toda g. Carl se ne ustraši precej in ne obupa precej, ko se gre za blagor ljudstva. Zato je pa zdaj g. Carl napel drugo struno. Razjezil se je. Ko pa se g. Carl razjeze, gotovo nekaj naredi. In ali veste, kaj bo sad g. Carlove sv. jeze? Ta, da bo sezidal g. Carl sam s svojim denarjem župno cerkev in pa farovž v Ložah in sam bo naložil kapital, od katerega bo živel loški župnik. Gočani naj pa bodo potem, kjer

hočejo. In ko bo slovesno posvečenje nove loške župne cerkve, takrat bo tudi blagoslovljenje Majerjeve grajske kapelice. To blagoslovljenje bi moralo — kakor je v testamentu naročeno — sicer že zdavnaj biti, pa g. Carl je nalašč čakal, da se to zgodi z novo župno cerkvijo obenem, kar bo gotovo vse bolj slovesno in čisto prav, ker mrtvi imajo čas čakati, ker nimajo drugega dela. Bravo, gosp. Carl! Samo nekaj vam še svetujemo, na kar gotovo ne mislite v svoji skromnosti: Ko bo vse dodelano, cerkev in farovž, pojdite v Ljubljano do škofa, še boljše in krajše pa, če greste naravnost v Rim do papeža, da bodo tako naredili, da boste vi tudi prvi župnik loški. V tem času bo pa gotovo tudi šola dovoljena in ko jo boste sezidali, kompetirajte tudi za nadučitelja — dobili boste gotovo. — In potem? Oj, Ložani! Zlati časi se vam obetajo! Imeli boste župana, fajmoštra in šolskega vodjo in nadzornika v eni osebi. Vaša fara bo vzor-fara. Ednost med občino, cerkvijo in šolo bo taka, da nikjer take! Oj srečni Ložani, ki imate Carl Majerja! Če bi ga mi imeli, vseh deset prstov bi naenkrat obliznili, pa še čevlje bi si sezuli.

n **Naš tata.** Svojedobno so bile občinske volitve na Colu. Tata Hrovatin so šli na Col k volitvi kot častni občan z veliko častjo in z najboljšimi nadani. Toda groza! Ko bi se začel podirati svet, tata se ne bi bili tako prestrašili, kot so se prestrašili, ko so morali gledati, da se je podrla do zdaj tako slavna in trdna liberalna trdnjava colska. Kar kap bi jih bila zadela, da ne bi imeli naš tata tako močnega srca. V vseh treh razredih sami »klerikalci«! To mora zmešati tudi najbrihtnejšo liberalno glavo. Toda naš tata niso izgubili glave. Kar brž so vložili pritožbo zoper volitve. Vedeli so sicer, da bo rekurz brezuspešen, a mislili so si: Samo, da se vsa stvar zavleče, zdaj bo kmalu volitev cestnega odbora in če volitve še ne bodo potrjene, volil bo cestni odbor še stari liberalni občinski odbor. Torej, če že ne morem odsekati celega repa grdemu »klerikalnemu« zmaju, naj mu odsekam vsaj »špico«. Toda kaj, ko politične oblasti niso tako dolekolgedne, kot naš prebrisani tata! Potrdile so volitve colske pred časom in odbor se je že sestavil. In ta odbor bi znal v svoji brezsrčnosti tako vplivati na volitev cestnega odbora, da se je nazadnje vendarle bati za čeprav medvedje srčno in močno srce našega tatata.

n **Še enkrat naš tata.** Tudi v Vrhpolju so bile občinske volitve. Naredili so kompromis, da pride polovico liberalcev v odbor, polovico pa »klerikalcev«. Zadnji trenutek pa je prinesel Punčuh, ki ima »kaso«, županu štiri tisoč kron posojila na dom in ga naprosil, naj tudi njega spravi v odbor. No 4000 K to ni malenkost in kaj čuda, da se je omeščalo že itak mehko županovo srce, da je pozabil na dogovor in mesto enega naših spravil Punčuha, ki ima »kaso«, v odbor. Volit so prišli tudi naš tata Hrovatin, ki so tudi častni občan vrhpoljski. Pa prosim vas, ljudje božji, kje pa naš tata niso častni občan! Kjerkoli so teleta na prodaj, tam so povsodi naš tata častni občan. Torej naš tata so prišli volit v Vrhpolje. Izid volitev pa jim ni bil všeč. Tata so namreč hoteli imeti dva glasova, enega zase, drugega pa kot oskrbnik svojega sina Antona Hrovatina, ki ima nekaj posestva v katastralni občini vrhpoljski. Ljudje so sicer prepričani, da je gospodar tega posestva naš tata ne pa njegov sin Anton. Toda naš tata so čisto pravilno sklepali: Anton je Anton, naj bo oče ali sin, zakaj bi torej jaz ne volil za sina, ki je Anton, kot sem jaz? Ker volilni komisiji to ni šlo v glavo, so se naš tata hudo vjezili — kdo bi se pa ne? — in zopet so vložili pritožbo. Če se mi na Colu ni posrečilo, se mi bo pa vsaj v Vrhpolju — ni pes, da bi se mi ne! Vrhpoljske volitve pa ne smejo biti prej potrjene, predno se ne iz-

voli cestni odbor, katerega mora še voliti prejšnji liberalno-čisti občinski odbor. In če se to zgodi, bodo naš tata vsaj nekoliko potolaženi tako, da se še ne bo tako naglo bati za njihovo — srce.

n **Otroška veselica v Vipavi.** Ko se je dne 29. junija vrtele vipavsko učiteljstvo v divjem plesu na veselici pevskega društva, priredili so otroci vipavske šole, ker niso hoteli gledati zabav svojih odgojiteljev, kar na svojo kožo svojo veselico. Oder jim je napravil deček za 25 krajcarjev, ki je bil gotovo vreden tega denarja. Spisali so vabila in oddali. Prišlo je mnogo ljudi, ne le otrok, tudi odrasli so prišli. Na odru je bila miza, na mizi krožnik in pri mizi je sedel deček. Kdor je prišel, priklonil se mu je deček in ga vprašal: Kaj želite? ... Sedež stane 8 vinarjev, stojišča so po 4 vinarje. In vsak je dobil vstopnico. Vstopnine so nabrali okolu 4 krone. Začetek in konec posameznih točk so naznanjali s kravjim zvoncec. Igrali so neko malo Stritarjevo igro, peli so in deklamirali. Ko je bilo vse končano, je stopila deklica pred občinstvo in rekla: »Lepa hvala, da ste prišli v tako obilnem številu in priporočamo se še za prihodnje.« In občinstvo se je veselo razšlo in se gotovo boljše zabavalo in bilo gotovo drugi dan bolj zadovoljno in zdravo kot oni, ki so plesali. Toda otroci drugi dan niso bili veseli, kajti v šoli je bil vihar, kar trije učitelji so rohneli v četrtm razredu in to celo uro. Bojeviti in nevitežki učiteljček Grom je deklice celo klofotal. Seveda, ko bi bili šli šolarji svoje odgojitelje na plešišče zjat, bilo bi vse dobro, ker pa so otroci o zabavi imeli drugačne in boljše pojme, je bila pa druga numara. Sploh vlada med vipavskimi učitelji mnenje: česar oni ne prirede, to je vse za nič, to se more razgnati, če ne drugače pa z žandarji. Gospod Skala so pa rekli: Kaj takega sme dovoliti samo okrajno glavarstvo ali pa mi. Zakaj pa tudi g. Skala? Zato, ker so z g. c. kr. okr. glavarjem pili — bratovščino.

n **Ogenj.** Na dan sv. Petra in Pavla je med popoldansko službo božjo pogorel v Št. Vidu pri Vipavi hlev z vsem gospodarskim orodjem vred. Zadušilo se je tudi 9 glav živine. Kako se je vžgalo, se še ne vé. Škode je dosti, gospodar pa je bil zavarovan le za malo svoto.

n **Kresovi.** V sredo pred praznikom sv. Cirila in Metoda smo opazili precej kresov tudi po vipavski dolini. Pri tem pogledu nam je vstala v duši srčna želja: Da bi pač skoraj v vseh vipavskih srih zagoreli kresovi živega in trdnega verskega prepričanja in svetega navdušenja do one vere, katero sta donesla slovanskim rodovom sveta brata Ciril in Metod! Oj Vipavci, ali kaj skoraj pride ta čas? Takrat bo še le v resnici lepa vipavska dolina.



Štajerske novice.

š **Mladeniški Marijin shod pri Mariji Snežni** se bo vršil v nedeljo, dne 22. julija t. l. Udeležijo se bo mladeniške Marijine družbe od Sv. Benedikta, Sv. Jurija v Slov. goricah, od Sv. Jakoba in Št. Ilija, iz Jarenine, od Sv. Ane in drugod. Prihod v procesijah. Ob 10. uri dopoldne slovesna sveta maša in pridiga za mladeniče. Od 1. do 3. ure veliko mladeniško zborovanje, potem slovesne večernice in pridiga, ob 4. uri pa odhod. Zanimanje za mladeniški shod na veličastnem Mariji posvečenem kraju ob slovenski meji, od koder je na vse kraje daleč okrog eden najlepših razgledov v Slov. goricah, je že sedaj veliko. Mladeniči in rodoljubi gornjih Slov. goric, na delo, da se nam najlepše posreči ta shod Mariji v čast, mladeničem in Slovencem pri Mariji Snežni v probujo in napredek!

š **Katoliško politično društvo »Sava«** za brežiški in sevniški okraj je priredilo v nedeljo, 8. t. m. javno politično predavanje na Blanci pri Sevnici. Poročal je mej drugimi tudi državni poslanec g. dr. Anton Korošec o političnem položaju.

š **Star ženin.** Na Frankolovem se je poročil nedavno 84 let stari ženin Marko Parožnik z 47 let staro nevesto Terezijo Šloser. Imenovani je bil že dvakrat vdovec ter brez otrok. Spomnil se je, da človeku ni dobro samemu biti in si je izvolil zato tovarišico.

š **V Celju** se je ustanovilo slovensko trgovsko društvo. V to svrhu se je vršil pretekli teden občni zbor, na katerem se je izvolil odbor društva.

š **Nova stranka** se snuje na Spodnjem Štajerskem. Napravili jo bodo mladi liberalčki, kojih glasilo je ljubljanski »Slovenski Narod«. Izdali so že oklic v »Narodu«, v katerem napovedujejo novo boljšo dobo za štajerske Slovence. Delo teh liberalcev bo napadati slovensko duhovščino. V ta namen bodo izdajali poseben list. Boljša je ločitev duhov, nego taka gnjila sloga, kakoršna je vladala doslej. Štajerski liberalci so prijatelji duhovnikov le tedaj, kadar jih potrebujejo. Nova stranka se bo imenovala »Čista slovenska stranka«.

š **Krasne vspehe vzgoje** so dosegle letos mariborske šolske sestre na svojem učiteljišču. Vseh 27 učenk zadnjega letnika je napravilo maturo, sedem izmed njih celo z odliko. Kaj poreče sedaj »Slovenski Narod«, ki je že večkrat prav nesramno napadel č. šolske sestre?!

š **Iz Trbovelj** se poroča, da namerava tamošnja premogarska družba za vsa svoja podjetja vpeljati električno razsvetljava.

š **V Gornjo Radgono** pride za notarja g. dr. Franc Strelec, doslej notarski substitut v Sevnici.

š **Trem otrokom** je rešila življenje in hišo 29. junija delavka v Macunovi opekarni Ana Forta, ko je šla v Selah pri Ptujju mimo neke hiše, iz katere se je valil dim. Odprla je zaklenjena vrata in našla v sobi tri otroke že skoraj v plamenu. Igrali so se z žveplenkami in zažgali. Forta je rešila otroke in pogasila ogenj.

š **Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje.** Slovenski Štajerci bodo romali 30. julija na Brezje. Vlak pojde ob 9. uri 25 minut predpoldne iz Maribora in bo sprejemal romarje na vseh postajah do Trbovelj. Romarski vlak bo oskrbel č. g. Martin Medved, župnik v Laporjih.

š **Iz Soštanja** se poroča: Kmetijska združba za Saleško dolino priredi v zvezi s kmetijsko družbo v Št. Ilju pri Velenju ter s sadje- in vinorejskim društvom za soštanski okraj dne 6. in 7. oktobra sadno razstavo in sejem za sadje v Soštanju. — Počitnice se prično leto 1. septembra in trajajo do 1. novembra.

š **Na zapnem shodu v Celju**, katerega so sklicali državni in deželni poslanci je bil proglašen mesto umrlega Berkasa za državno-zborskega kandidata v IV. skupini g. sodnijski nadsvetnik dr. Vovšek. Tudi tega gospoda je pred tednom napadel »Slov. Narod«. Volitev v IV. skupini bode 17. t. m.

š **Nemškutarska predrznost.** Občinski urad v Slovenjem Gradcu je že tretjič prepovedal Slovincem razobesiti slovensko zastavo in sicer na god sv. apostola Cirila in Metoda. To je že nečuvna predrznost nemškutarskega odbora. Najboljši odgovor za te izzivače je: Svoji k svojim!

š **Vitanjski župan dr. Lautner** se je naveličal županovanja. Občinski odborniki so naložili to breme tovarnarju Edvardu Muleju.

Primorske novice.

Raznoterosti iz Trsta. Zastrupla se je tu 80letna gospa Fabro. — V tesnem stanovanju v ulici Lazzaretto Vecchio se je zadušil z ogljikom 50letni Jožef Pellegrini, ki je živel ločen od svoje žene in je trpel na neozdravljivi bolezn. — Več oseb je že zbolelo za solničarico. — Iz tržaške bolnišnice se je vrgel na cesto 33letni zidar Fabian iz Št. Danijela na Krasu in se je takoj ubil. — Tu je bil pretečeni teden aretiran na zahtevo turške vlade vodja albanskega gibanja Kinj Mati Koks, ki je pobegnil v Avstrijo in se preživel kot delavec pri karavanski železnici. Turška vlada je bila razpisala na njegovo glavo že prej 100 frankov in 300 frankov tistemu, ki ga živega vjame. Vjeti Kinj pravi, da se dá rajši takoj obesiti, kakor pa oddati v turške roke.

Smrt v Soči. Soča zahteva vsako leto svojo žrtev. Letos jo je dobila na praznik sv. Petra in Pavla. Edvard Andlovec iz Šturin na Vipavskem, delavec »mizarske zadruga«, se je šel kopat. Ker je bil izboren plavač, je predaleč zašel. Voda je mrzla, prijel ga je krč in izginil je v globini. Dobregra mladeniča vsi znanci zelo pogrešajo. — Utonila je v Soči gospa Iv. Rollich, mati finančnega rešpicienta v Gorici.

Ponesrečil se je železniški uslužbenec Michael Černjavi iz Proseka pri Trstu. Našli so vsega krvavega na železniški progi. Vlak mu je odtrgal obe nogi, še le v Nabrežini, kamor so ga prepeljali, je izdihnil. Ker so našli rane na truplu sumijo zločinstvo. Bil je tisti dan nekoliko vinjen in se je prepiral s tovariši.

Izdajavci Avstrije. V Metkoviću sta bila prijeta radi vohunstva poštni uradnik Marinkovič in potnik Topičevega društva »Gnina«. Oba so odpeljali v Split. Trdijo, da sta prodala Italiji važne podatke o trdnjavi Nevin.

Brat goriškega nadškofa umrl. V Cerknem je umrl 2. t. m. A. Sedej posestnik in cerkveni ključar in brat prevzvišenega goriškega nadškofa. Bil je vzoren krščanski mož in gospodar. Naj počiva v miru!

Mati škofa Mahničja umrla. Na otoku Krk je umrla mati premil. gospoda škofa dr. Antona Mahničja v objemu in navzočnosti sinov in hčera v 75. letu starosti. Za njo ne žalujejo samo sinovi in hčere ter drugi sorodniki, temveč tudi reveži, katerim je tako rada pomagala. Kako je bila priljubljena tudi na Krku, je pokazal njen sijajni pogreb, katerega so se udeležili poleg mestne duhovščine tudi zastopniki vseh uradov. Pokopal jo je g. kanonik-župnik dr. Anton Orlič. Naj počiva blaga pokojnica v miru!

V Mirnu je umrla posestnica in soproga veleposestnika g. Mihaela Šinigoja gospa Cecilija Šinigoj.

V Trstu so imeli socialni demokratje shod na katerem so pozivali državni zbor, naj hitro konča razpravo o volilni reformi.

Ustrelil je v neki gostilni v Volčji dragi na Goriškem nek Lah kmeta Al. Kebra. Sprla sta se radi neke malenkosti in nazadnje še radi narodnosti.

Otroka so našli zakopanega v pšenici v Vrtojbi na Istrskem. Truplo je ležalo ond 14 do 20 dni. Na črepiji se je poznal udarec, po katerem je komisija spoznala, da je bilo dete takoj po porodu od lastne matere ubito. Ljudstvo ima neko dekljo na sumu.

V Pulju so našli poslovodjo plinarne Mulička obešenega v stanovanju. Bil je že deset dni mrtev in ves črviv. Oddelek domobrancev, ki je stanoval v hiši, se je izselil.

Koroške novice.

k Nemška moč se kaže v državnem zboru, ko gre za razširjenje volilne pravice. Kakor skala stoji Nemci brez razlike strank in glasujejo dosledno proti vsakemu povišanju slovenskih mandatov. Za kranjske Nemce, katerih je komaj 25.000, zahtevajo enega poslanca, koroškim Slovincem, kojih je brezdvomno 100.000, ne dovolijo niti dveh. Za stonj so bili vsi dokazi slovenskih in čeških poslancev, ki so govorili za koroške Slovence z 26 proti 19 glasovom so sprejeli Nemci načrt, po katerem dobe koroški Slovenci samo enega poslanca. S tem glasovanjem se je storila Korošcem silna vnebovpijoča krivica.

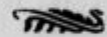
k Koroška deželna razstava. Ob priliki otvoritve nove železnice nameravajo v Celovcu napraviti tudi deželno razstavo.

k Cesar je potrdil postavbo, vsled katere ima občina Celovec pravico pobirati pristojbine od pokopališča.

k V Kotmarivesi pri Celovcu je bil 1. t. m. jako dobro obiskan političen shod, na katerem je poročal poslanec Grafenauer o slabem gospodarstvu deželnega zbora, v kojem gospodujejo liberalci. Dr. Brejc je pa razlagal politični položaj v državi. Volivci so izrekli zahvalo dr. Ploju in »Slovanski zvezi« za njen trud v prid koroških Slovencev.

k Trideset let cerkvenik je Janez Kratzer pri mestni župni cerkvi sv. Egidija v Celovcu. Imenovani je služil 12 let pri vojaki in se udeležil bojev l. 1859, in 1866. na Laškem.

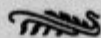
k Od plesa v večnost. V Št. Petru pri Celovcu je bilo kaj veselo in živahno na god sv. Petra in Pavla. Kuharica Ana Stanja, ki je službovala pri nekem kijučavničarskem mojstru v Celovcu se ni mogla dosti naplesati in nagugati ter se je, dasiravno že vsa utrujena, še vedno po plesišču vrzela. Naenkrat ji je postalo slabo, da je morala gugalnico popustiti, zgrudila se je in je takoj umrla. Zadelo jo je srčna kap. Žalostna smrt!



Drobtine.

Bučele umorile konja. Roj bučel je nedavno v Šarlotenburgu umoril nekega konja in težko ranil kočijaža Benke. V to mesto so pripeljali z vlakom več panjov bučel. Med vožnjo po mestu se je odprla luknja nekega panja. Takoj so udrle bučele iz njega in se besno vrgle nad konja in voznika. Kočijaž jo je hitro pobrisal, tudi konj je dirjal naglo dalje proti železnici, zaletel se v železnično ograjo in obležal. Ker niso mogli vsled razjarjenih bučel v bližino konja, spustili so železniški uslužbenci iz vodovoda nanj mnogo vode, ki je bučele deloma pokončala, deloma odgnala. Sedaj se je šele posrečilo dovesti konja v bližnji hlev. A tu je kljub živinozdravniški pomoči poginil. Voznik je bil zelo opikan po vratu in obrazu, vendar bode okreval.

Družinska nesreča. V Roveredu na južnem Tirolskem se je dogodil pretečeni teden jako žalosten slučaj, ki ga je provzročila pijanost kočijaža in hišnega posestnika Greg. Rici. Ta je namreč vstal ponoči, vzel ostro britev in z njo prerezal vratove svoji ženi in trem otrokom. Zvečer je še mirno sedel doma, legel potem k počitku, okrog polnoči pa je izvršil to strašno dejanje. Poklical je potem svojega očeta in mu rekel, naj pogleda, kako njegova družina počiva. Sam se je napotil v Sako in se naznanil orožnikom. Rici je star 32 let, njegova žena je imela 28 let, otroci so bili stari 8 in pet let, in najmlajši osem mesecev. Morilec je bil strasten pijanec.



Poročnik morilec in samomorilec. V Iglavi je poročnik 81. pešpolka Ervin Ruard ustrelil svojo ljubo in sebe, ker so bile proti njuni zakonski združitvi nepremagljive ovire. Ervin Ruard je menda iz znane rodbine Ruard, katere last je bil nekaj bleški grad.

Torpedovke in olje. Angleška admirali-teta bo vse torpedovke priredila tako, da se bodo kurile z oljem in da zato ne bo treba več premoga.

Kolera divja v mestu Manila in v okolici. Od 47 obolelih oseb je umrlo 41 oseb.

Zivljenje pri obglavljenju. Pri nekem obglavljenju je opazoval dr. Beurieux sledeče zelo zanimivo prikazen: Veke in ustnice obglavljenca so se gibale približno pet do šest sekund. Ko je to gibanje prenehalo in ko so veke, kakor pri vsakem umirajočem človeku, pokrile polovico očesa, je poklical dr. Beurieux na glas ime obglavljenca. Takoj so se počasi vzdignile veke, oči so ostro gledale Beurieuxa in zenice so se skrčile. Čez nekaj sekund so zopet počasi padle veke. Celi prizor se je ponovil, ko je Beurieux vdru-gič poklical obglavljenca po imenu. Komaj pri tretjem klicu so ostali očesi neizpremenjeni. Vse je trajalo 25 do 30 sekund. Iz tega sklepa Beurieux, da deluje vid in sluh še 25 do 30 sekund pri obglavljenju.

Neznano človeško plemo. Gubernator britske Nove Gvineje je na svojem potovanju naletel v nepristopnih močvirnih pokrajinah na dosedaj neznano človeško plemo ki je vsled strahu pred bojaželjnimi divjaki zbežalo v najgrše dele otoka. Žive v močvirjih in kalužah ter večinoma celo življenje prečepe v malih čolnih, ki si jih izdelbejo iz drevesnih debel. Vsled neprestanega sedenja in veslanja so jim roke zrasle zelo dolge, a noge so v spodnjem delu popolnoma skrivljene. Ako stoje ali stopajo, jim je težišče celega trupla na petah. Boječi pa so tako, da se je gubernatorju z velikim trudom posrečilo videti par teh čudnih eksemplarov.

Ognjegasna društva dvestokrat poklicana V soboto je bil v Berlinu strahovit vihar. Berlinška ognjegasna društva so bila dvestokrat poklicana. Cestna železnica je morala ustaviti promet. Tudi po Češkem in Nižjeavstrijskem poročajo o velikih viharjih. V okolici Ina je pogorelo 20 hiš, več oseb je strela ubila.

Iz ječe odpuščen morilec zopet izvršil umor. Iz Bona poročajo: V Iglavi je bil dne 24. julija l. 1886. radi umora svoje ljube kočijaž Ignacij Langmayer obsojen v 20letno težko ječo. Dne 16. aprila t. l. je bil Langmayer izpuščen iz ječe. Predno je odšel iz kaznilnice je spoznal pri nekem učitelju deklo Marijo, katero je 25. maja t. l. poročil. Ljubezen se je pa pri Mariji kmalu izpremenila v sovraštvo. Zakonska nista živela dolgo skupaj, ločila sta se. Langmayer je v Černovici postal kočijaž, ona je pa postala služkinja. Langmayer je bil silno ljubosumen. Opetovano je poiskal svojo ženo in jo nagovarjal, naj zopet živi z njim, a ona ga je vedno odbila. Pretekli petek je z istimi zahtevami Langmayer zopet prišel k svoji ženi. Ker ga ni hotela poslušati, zagrabil je nož in ji razparal trebuh, da so čreva izstopila iz trebuha. Nato je Langmayer zbežal, a je bil kmalu aretiran in oddan sodišču. Njegovo smrtnonevarno ranjeno ženo so prepeljali v bolnico. Pravijo, da ni upanja, da bi okrevala.

Nezgodna pri zgradbi predora skozi Ture. Gastein, 2. julija. Vsled neprestanega deževja zadnjih dni, je udrla v predor skozi Ture voda. 500 delavcev je moglo beže zapustiti predor. Dela so morali vsled tega ustaviti.

Zaplenili so zabojske puške v babaški okolici na Španskem.

Hudodelstvo učitelja. V Durnbergu na Bavarskem so zaprli 27letnega učitelja Adolf Müllerja. Sumijo, da je onečastil in na grozen način umoril 7letno učenko Ido Wunschelmayer, ki so jo pogrešali več dni.

Nesreča v železniškem predoru. V predoru Martigny pri Genevi se je razpočila dinamična patrona. Smrtnonevarno sta ranjena dva, trije delavci pa lahko.

Dva japonska parnika sta trčila nedavno v bližini Saše. En parnik se je potopil. Od parnikove posadke pogrešajo 27 mož. Ostalo posadko so rešili.

Stavka poljedelskih delavcev v Galiciji. V rotatyskem okraju so poizkusili agitatorji s silo vpriporiti stavko poljedelskih delavcev. Odposlali so več pehotnih stotnij in eskadron kavalarije.

Tri može zastupila. Zaprli so bogato rumunsko vdovo Agnatescu v Kisodi pri Temesvaru. Sumijo, da je zastupila trikratna vdova vse tri svoje može.

Rodbinska tragedija. — Vzrok alkohola. Iz Inomosta poročajo: V Rovereto je umoril posestnik Gregor Rizzi svojo soprogo in tri otroke, ko so spali. Prerezal je vsem z britvijo vratove. Morilec je bil bolan na deliriji in velik pijanec.

»Chartreuse«. V Grenoblu so prodali na javni dražbi premoženje kartuzijancev, ki so izdelovali, dokler jih niso pregnali iz Francoske, znani liker »Chartreuse«. Likerjeva znamka je bila prodana za 629.000 frankov.

Bolgarski knez Ferdinand obišče tudi letos Marijine vare. Čuje se, da se o tej priliki sestane z angleškim kraljem in avstrijskim cesarjem.

Štirinajst oseb ubila strela. Viharji so napravili v Šleziji velikansko škodo. Strela je ubila 14 oseb.

Ponesrečila se je vdova Charlotte rajnega mehikanskega cesarja, pri izprehodu v svojem parku v Bruselju in si je izvila komolec. Obiskal jo je belgijski kralj. Kakor znano, je duh bivše mehikanske cesarice omračil, ko je izvedela, da so ji ustrelili v Mehiki soproga.

Umrl je v Londonu slavni profesor petja Manuel Garcia, star 101 leto. Pripadal je romanski glasbeni šoli. Svetovno slavo si je priboril od l. 1850 nadalje kot pevec v Ameriki, Londonu in Parizu.

Konec izključenja dunajskih stavbenih delavcev od dela. Sedaj so pričeli zopet s stavbenimi deli na Dunaju. Na tisoče stavbenih delavcev je došlo s Češkega na Dunaj.

Učitelj morilec in samomorilec. Učitelj Vojvehomski v Revinu pri Melniku na Češkem je ustrelil iz revolverja svojega sina, ranil svojo ženo in nato ustrelil samega sebe.

Maščevanje učenca. V Budimpešti je vr-gel dijak 19letni Arpad Samoglin profesorju dr. Aleksandru Glinskemu v obraz žveplene kisline in ostanek sam izpil. Storil je to zato, ker mu je dal Glinski slabo odhodno spričevalo. Oba so peljali težko poškodovana v bolnico.

Pincgavsko železnico na Tirolskem so ravnarok slovesno otvorili. Nova proga je stala 13.976.000 kron.

Umrl je znani francoski pisatelj Jean Lorrain.

Carinska vojska je nastala med Špansko in Švico.

Millijone poneveril. V Madridu je aretirala tamošnja policija nekega Amerikanca, o katerem je mislila, da je nevaren anarhist. To, da je tajil svoje pokolenje, je vzbudilo temvečji sum. Zdaj se je dognalo, da se piše Frias in da je tisti defraudant, ki je poneveril v Buenos-Aires poldrug milijon in poneveril.

Umor v odvetniški pisarni. V Budimpešti je pridivil 49letni bančni uslužbenec, ki je iz-

gubil neko tožbo, v pisarno svojega zagovornika odvetnika dr. Dushegyja z namenom, da ga usmrti. A v svoji zmedenosti je napadel najbližjega uradnika, mladega koncipienta J. Cseperesa in ga vstrelil pred očmi odvetnika in njegove soproge. Nato je zbežal in se javil sam policiji. Morilec, ki se piše, Ivan Mahr, ni pri zdravi pameti.

Millijarde kobilic. Iz Budimpešte javljajo da v okolici Debrecina povzročajo kobilice ogromno škodo. Polja okoli mesta so popolnoma uničena. Na nekaterih krajih so morali sredi žetve prenehati. Tudi že v snope povezano žito so kobilice uničile. Po uradnih iz-vestjih znaša njihovo število več milijard.

Velik požar v Hamburgu. Po uradnih poročilih je zgorelo v Hamburgu poleg cerkve še 40 hiš in 7 oseb. Škoda je velikanska.

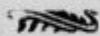
Čuden dogodek. Pri sv. Nikolaju pri Be-ventu je začela praviti 10letna deklica Angiolina Parrella, da se je prikazala Marija in ji rekla, da se nahaja na zemljišču neke Ser-nale zakopana čudotvorna slika. Seljaki so šli kopat, a brez uspeha. Nekaj dni kasneje je rekla zopet deklica, da ji je ukazala Marija kopa-ti dalje, češ, da najde tako neki grob. Pri-čeli so nato na novo kopati in prišli kmalu do kipa sv. Frančiška, pod katerim se širi dol-bina kakor grob. Na onem mestu zgrade cer-kev.

Potres — zdravilo. Celo pri tako strašni katastrofi, kakršna je bil potres v Kaliforniji, se potrjuje stara resnica, da ima vsaka stvar svoje dobre strani. O nekaterih čudnih posledicah potresa poroča list ameriške medicinske zveze. Mnogo ljudi, kateri so bili dalje časa prikovani na posteljo in kateri so bole-hali po lastnem in po mnenju prijateljev na neozdravljivi mrtvoudnosti, je pridobilo koj, ko je pričel potres, toliko moči, da so vstali, šli in celo tekli. V nekaterih slučajih so taki bolniki popolnoma ozdraveli. Lahko se bi mi-slilo, da se je hotel kdo s takimi podatki ne-koliko pošaliti. Toda tu gre za poročila, ka-tera temelje na dejstvih in katera niso nikakor v nasprotju z izkušnjami v medicinski vedi. Najbolje se je godilo bolniku, kateri že 15 let ni zapustil postelje, katerega je pa potres tako ozdravil, da se je celo kmalu potem udele-ževal rešilne akcije. Kdor hoče take novice presoditi, mora vsaj vedeti, kako nastanejo splošne ohromelosti pri človeku. Tu pride le histerična mrtvica v poštev, katera je več-krat hipno prenehala v kakem strahu. So pa tudi zajamčeni slučajji, v kojih so zadobili taki bolniki popolno nadvlado nad svojim telesom in to sicer takrat, ko so se recimo hipno pre-strašili vsled požara ali kake druge nesreče. Izkušnje sezajo celo v klasičen stari vek, kajti že stari Hippokrat je učil, kako da se histe-rično mrtvico zdravi s tem, da se bolnika hipno preplaši. Stanje mrtvice je vedno pripisovati izgubi vlade centralnega živčevja, to-rej možganov, nad mišičnim gibanjem. Ta vlada se le tačas zopet pojavi, ako postane volja vsled zunanega velikanskega utisa zmožna, da premaga odpor oslabiljenih živ-cev. Celo najpametnejši zdravnik opazuje za-vidno sredstva, s katerimi razpolaga narava v doseg tega cilja in ko je ob prilikah tako uspešno uporablja. Veliko moč, katero za-more pridobiti duševni vpliv na telo, se dan-danes splošno priznava in manjka nam uspeš-nih prizadevanj, da bi jo uporabljali kot prav-cato sredstvo. Izkazala se bi slednjič kot nož, ki reže na obe strani, ako se bi hotelo upri-zoriti eksperiment, s kojim se bi prestrašilo bolnike, nekateri bi ozdraveli, drugi bi mogoče na tem strahu umrli. Edina pot, katera ostane zdravniku, ako hoče vzdigniti šibko voljo bol-nika, je takozvana sugestija, katere se je ko-maj v novejšem času posluževalo pri zdravlje-nju marsikatero boleznj.

sl **Letina češpelj v Bosni**. V Bosni in Srbiji so letos češplje bogato obrodile vzlic neugodnemu vremenu. Računa se, da bo pridelek v Bosni znašal kakih 3000 v Srbiji pa 3500 vagonov češpelj.

Kralj Viktor Emanuel in anarhisti. Poleg opisovanja zasnove atentata na kralja Viktorja Emanuela v Anconi prinaša »Figaro« tudi zanimive podrobnosti, kako se varuje italijanski kralj pred anarhisti. Njegovo pravo in najboljšo orožje v ta namen je njegov avtomobil, ki mora na njegov ukaz, če ga slučajno sam ne vodi, tako hitro voziti, da ga njegovo varnostno spremstvo komaj dohaja. Nekoč se je peljal italijanski kralj v avtomobilu ameriškega poslanika Mayera, ki je tudi voz vodil. Naenkrat ga je vprašal kralj, zakaj tako počasi vozi? — »Da vaših na kolesih se vozečih orožnikov ne utrudim,« je rekel poslanik. »Kaj mislite, da mislim jaz na njihovo obrambo?« je vprašal nato kralj. »Reveži bodo morali enkrat samo vest o moji smrti prinesiti v kvirinal; braniti pa se moram sam.« Nato je potegnil kralj iz žepa popolnoma nov samokres. »Tudi jaz lahko vaši visokosti dokažem« — je odgovoril poslanik — »da ne mislim na brambo policije.« Nato je odprl neki predal tik sedeža in pokazal kralju celo vrsto samokresov raznih kalibrov.

Češnje. Sedaj, ko je čas češenj, bo gotovo zanimal slučaj, o kojem je predaval dr. Lochte v bijologičnem odseku zdravniškega društva v Hamburgu. Dr. Lochte je pokazal zdravnikom neko črevo, v kojem je bilo nad 900 pešk. Nek pivec je zbolel osem dni po zauživanju češenj, tožil o hudih bolečinah v trupu in je bil sprejet v splošno bolnišnico St. Jurija v Hamburgu. Ko so ga preiskali, so dobili peške v njegovem črevesu, katerih se pa ni dalo odstraniti, ker je bil bolnik preobčutljiv. Zdravniki so se odločili, da odstranijo danko v narkozi. V narkozi je pa bolnik umrl. Obdukcija je pokazala, da je bila danko v približno tridesetih centimetров dolgoti napolnjena s peškami in zelo razširjena. Zatorej ne zauživajte češenj s peškami.



Zanimiv govor dr. Šusteršiča o belokranjski železnici.

Poleg zanimivih besed o naši mornarici je dr. Šusteršič v delegaciji izpregovoril tudi o belokranjski železnici to-le:

Imamo kraljestvo na jugu, in to kraljestvo je že 100 let z Avstrijo združeno, še prej, predno je bila prva železnica v Evropi zidana, pa še danes nima nobene direktne železniške zveze z državo, in neobhodno potrebnega temelja za mornarico ne moremo ustvariti ravno zaradi tega, ker nimamo te železnice.

Vsi zainteresirani krogi sicer naglašajo najodločneje, da se mora na vsak način graditi dalmatinska železnica. To je že stara pesem in že skoraj desetletja čakamo, da se uresniči. Pa je vse zastoj, železnica se ne gradi. Za zgradbo te železnice so govorili v tem delegacijskem zasedanju v proračunskem odseku vsi zastopniki skupne vlade, posebno odločno poveljnik mornarice: A jaz se bojim, da zopet ostane pri besedah in mi železnice ne dobimo.

Za belokranjsko železnico!

Mogoče, da po skupnem nastopu zajedni ministri dosežejo, da se ta strateška železnica

deloma zagotovi, a zoper ta del moram danes najodločneje oporekati. Nevarnost je v tem da bi železnico zgradili samo od Knina do Ogulina.

To je nevarno zaradi tega, ker bi bila železnica Knin-Ogulin strateško brez posebne vrednosti in ker z zgradbo te železnice mi pridemo v nevarnost, da nikdar tega ne dobimo, kar moramo z vso odločnostjo zahtevati z avstrijskega stališča, namreč **zveze Dalmacije z Avstrijo**.

Gospoda moja! Z avstrijskega stališča moramo zvezo Knin-Ogulin samo zase brezpogojno zavrniti in ne smemo za njo privoliti niti vinarja. Naše geslo mora biti: **Knin-Ogulin -Rudolfovo**. Samo za to železnico smemo dati denarja in samo ta proga se bo obnesla z avstrijskega, dalmatinskega, zlasti pa z avstrijskega stališča.

Spoštovana gospoda! Govoril bom samo s strateškega stališča. Kaj bi pa pomenil s strateškega stališča odlomek Knin-Ogulin? S strateškega stališča moramo vpoštevati samo najneugodnejši slučaj, ne pa ugodnih slučajev. Ta najneugodnejši slučaj, ki je jako lahko mogoč, bi pa nastopil tedaj, če bi mi rabili eno armado na jugovzhodu in eno na jugozahodu. Saj je jasno, da bi taka strateška železnica bila važna v slučaju vojske z Italijo. Tedaj bi morali imeti armado v Dalmaciji, gotovo v Bosni in tudi še spodaj na Balkanu; saj ni verjetno, da bi imeli vojsko samo z Italijo, ne da bi bile tudi druge zmešnjave in težkoče; veliko bolj verjetno je to, da bomo imeli vojsko z Italijo, kadar se bomo tudi resno zapletli na Balkanskem polotoku.

V takem slučaju je takozvana rošada med obema vojskama največjega pomena. Treba je roširati iz zahoda proti vzhodu in nasprotno. Če pa ostanemo pri železniški progii Knin-Ogulin, potem gre ta rošada preko Zidanega mostu. Toda ta postaja je v slučaju vojske kot križišče popolnoma nerabna.

To mi bo vsak potrdil, ki se je le enkrat tam vozil. Kdor tega ne veruje, naj sede v prvi brzovlak in naj se popelje čez Zidani most v Zagreb! Najprej se zaletiš proti postaji Zidani most in potem jo vlak udere proti Zagrebu. Najprej se pomika cela ropotija v smeri proti Celju, tako da kmalu misliš, vlakovodja je zgrešil pravo smer. Kar naenkrat vlak postoji, potem šele ga prenesejo na pravi tir, in z veliko težavo se premika proti Zagrebu. Če pa v slučaju vojske treba istodobno voditi 30, 40, 50, 60 vojaških transportnih vlakov čez Zidani most proti Hrvaški v Zagreb in potem dalje do Ogulina ali pa nasprotno, potem bo nastala na postaji Zidani most zmešnjava, ovire in zamude, ki jih ne bo mogoče premagati. Hitri in neovirani promet čez to postajo je naravnost nemogoč.

Če se pa zgradi proga **Knin-Ogulin-Novo mesto**, potem je stvar vsa drugačna. V Novem mestu se ta proga zveže z dolensko železnico. Dolenska železnica je formalna last akcijske družbe, je pa dejansko državna, ker je država posestnica peterih šestin akcij in ker

povrh to železnico upravlja državno železniško vodstvo. V Novem mestu se torej ta nova proga združi z avstrijskimi državnimi železnicami. Križišče te eventuelno potrebne rošade je potem v Ljubljani, kjer se stekajo južna železnica, dolenska železnica in iz severa prihajajoče državne proge, torej najkrasnejše križišče, ki se tudi strateško dá sijajno uporabiti. Treba se je samo spomniti na stvar načrt centralnega kolodvora v Ljubljani, g. realizirati in ga potem po strateških načelih graditi.

Ljubljana postane potem s strateškega stališča najlepše križišče in boljšega si za zvezo Dalmacije niti misliti ne moremo.

Potem pa moramo še nekaj poudariti. — Jaz sem se informiral in poizvedel, da Ogrini nimajo principielnih ugovorov proti zvezi Ogulin-Novo mesto. Če se sedaj dela lotimo z vso odločnostjo, in jaz mislim da je za to sedaj zadnji čas, potem bo mogoče zgraditi imenovano progo. Zame je stvar čisto enostavna in mislim, da se tudi Avstrija mora postaviti na to stališče: **Za Knin-Ogulin nobenega vinarja, ampak za Knin-Ogulin-Novo mesto, ker ima samo ta celotna proga smisla za nas.**

Če zgradimo to progo, potem si lahko napravimo v srednji Dalmaciji primerno opirališče za naše brodoge, in če bomo začeli našo mornarico v smislu mojih prejšnjih razprav preosnavljati in spopolnjevati, potem lahko dosežemo to, za čemur moramo brezpogojno stremeti, to namreč, da bomo v Jadranskem morju prva sila in da bomo tako kakor sem že v prejšnji debati poudarjal, znatno pripomogli, da se vzdrži svetovni mir. Vse to, kar sem navajal o stanju naše mornarice, seveda nima naperjene osti proti našemu mornariškemu vodstvu. Jaz dobro vem, kakšne so razmere, da mornariška uprava ni nič kriva in izrečno izjavljam, da vodstvu naše mornarice zaupam in zato tudi glasujem za proračun.

• • •

Ta izvajanja dr. Šusteršiča, ki so plod temeljitega proučevanja in so vprašanje belokranjske železnice povzdignile v eno najvažnejših državnih vprašanj, niso izgrešila globokega vtiska.

Poročevalec del. Bärnreiter je v sklepnem govoru v zadevi železnice **popolnoma pritrjeval izvajanjem dr. Šusteršiča**. Tudi on je izjavil, da se dalmatinska železnica ne sme končati v Ogulinu, temveč da se mora na vsak način izpeljati dalje do naše dolenske železnice.

Sploh je v letošnji delegaciji — v proračunskem odseku in v plenumu — dalmatinska oziroma **belokranjska železnica stala v središču razprav**. Vsi zastopniki skupne vlade, brez izjeme, ministri vnanjih zadev, vojne in financ, ter s posebno odločnostjo poveljnik mornarice grof Montecuccoli, so z vso odločnostjo nastopili za dalmatinsko železnico, katere sestavni del bo in mora biti belokranjska železnica.



Novice za abstinate.

+ Protialkoholno zborovanje, katero prredi društvo »Abstinent« prihodnje nedelje, t. j. 15. t. m., v mali dvorani hotela »Union«, se vrši v sledečem redu: Zjutraj ob 6. uri daruje društveni član č. gospod J. Demšar svojo novo mašo na Rožniku. Pri maši poje pevski zbor »Slovenske krščansko-soc. zveze«. P o maši zajuterk na Rožniku. Zborovanje se prične zjutraj ob 9. uri. Vhod v dvorano je skozi vrt in garderobo. Zborovalci naj si vstopnice pridržijo, ker velja vstopnica za dopoldansko in popoldansko zborovanje in večerno veselico. Dopoldansko zborovanje traja do 12. ure. Zborovalci, ki bodo obebovali v hot. »Union«, naj se blagovolijo zgledati zjutraj pri blagajni. Popoldansko zborovanje se prične ob 2. uri in traja do 6. ure. Začetek veselice ob 7. uri zvečer. Veselica se vrši v veliki dvorani hotela »Union«. Pri veselici sodeluje sl. dom žalska godba, poje pa pevski zbor »Slovenske krščansko-socialne zveze«. Gospod pesnik A. Medved je napisal za ta večer prizor, ki se vrizori po društvenih članih. Na programu je tudi deklamacija in solopetje s spremljevanjem glasovirja. Gospodične članice pa bodo prodajale pecivo, šopke, razglednice itd. Za postrežbo pri večerni veselici je dobro skrbnjeno. V dvorani se bodo točile seveda samo protialkoholne pijače. Vstopnice se prodajajo pri društvenem tajniku, v upravnishvu »Katoliške tiskarne«, v trafiki gospoda Soukala pred škofijo in na dan zborovanja pri blagajnah.

Alkohol in bolezn. Včasih so rekli, da je alkohol dobro zdravilo zoper jetiko in podobne bolezni. Da alkohol bacile mori, kakor to dela tudi vsak drug strup, to je res. Toda alkohol zamori tudi druge zdrave dele telesa, da se ne morejo več ustavljati bacilom in drugim delom bolezni. To je dokazal profesor Menčikov, zdravnik na slovečem Pasteurjevem zavodu v Parizu. On je dognal, da so za človeško zdravje najvažnejša takozvana bela krvna telesa, katerih naloga je, da zamore vse bacile in druge strupene stvari, ki pridejo od zunaj v človeško telo. Ako se v prst zbodeš in se prične rana gnojiti, ni to nič drugega, kakor boj med strupeno rečjo, ki je od zunaj prišla v telo, in med belimi krvnimi telesci. Ako zmaga strup, se gnoji dalje, ako na zmaga kri, se rana zaceli. Menčikov je pa dokazal, da alkohol pridi bela krvna telesa in vsled tega provzroči, da telo ni več tako zmožno ustavljati se takim boleznim. To je dokazal s poizkusi na živalih. Dal je psu in goľobu bacile tetanusu in živali sta jih premarali in živeli dalje. Potem jima je pa dal vsakemu malo žganja in spet vsadil bacile in bacili so zamorili živali v štriindvajsetih urah. Algirske ovce se antraks ne prime, ako se ji da da malo alkohola, pogine takoj na tej bolezni.

Smrtnost otrok. V Londonu se je v neki konferenci razpravljalo tudi o tem, zakaj toliko otrok v mladosti pomrje. John Burns je poročal in rekel med drugim: »Dalje je dokazano, da je smrtnost med otroci vedno toliko manjša, kolikor večja je treznost med odrasčenimi. Ako se davek za opojne pijače za deset odstotkov zmanjša, umrje sedem odstotkov otrok manj. Človekovo zdravje se pričinja že od stare matere. Nesreča za otroka je, ako oče pije, alkoholizem noseče matere je na žalost v življenju otroka. Drug vzrok, da toliko otrok umrje, je to, ker morajo omožene ženske pretrdo delati. Delo omoženih žensk se mora postavno omejiti in vsaki ženski mora biti prepovedano iti na težko delo gotov čas

pred in po porodu. Toda največ delati morajo ženske, katerih možje pijejo. Torej je tudi v tem oziru alkohol vzrok smrtnosti otrok.



Narodno gospodarstvo.

Hude nevihte in močni nalivi so sploh letos zelo pogosti. Kmetovalci ne morejo polja ob pravem času obdelati. Žita so zelo polegla, tako, da ni upati posebno dobre letine. Tudi toča je že večkrat padala. Sadno drevje je lepo cvetelo a slabo odcvetelo in še ono, kar je ostalo, močno odpada.

Letina po drugih deželah ne obeta posebno dobro. Rž je močno zaostala, klasje je bolj majhno kot druga leta. Ječmen bo de bolj slab vsled vednega deževja. Za koruzo je tudi pre malo gorkote. Boljše pa kažeta pšenica in oves. Na Solnograškem je pa letos oves zelo slab. Krompir je splošno lep; samo zadnji krompir po nekaterih krajih na stebļu že črni.

L. 1905 so iz naše države izvozili 17 milijonov kvintalov mehkega okroglega lesa in dva in pol milijona kvintalov obtesanega lesa. Desk iz mehkega lesa so izvozili 14 milijonov kvintalov. Za vse to se je dobilo okrog 180 milijonov kron. — Kose izvažajo iz naše države zlasti na Nemško. Lansko leto so jih izvozili 947 kvintalov v vrednosti 170.460 kron; srpov pa 750 kvintalov v vrednosti 130.500 kron.

Posiljatev jajc brez lupin. Na Laškem so začeli pošiljati na Angleško jajca brez lupin. Ubijejo 1000 jajc, odstranijo lupine in beljak z rumenjacom vred denejo v ploščevinasto posodo, katero tako trdno zapro, da ne more nič zraka do vsebine. Paziti morajo posebno na to, da ni vmes niti jednega slabega jajca. Sicer bi se vse pokvarilo. Peki na Angleškem menda radi naračajo taka jajca.

Pridna kokoš. V pokrajini Elzas na Nemškem je imel nek perutinar kokoš, ki mu je znesla prvo leto starosti 80 jajc, drugo leto 259, tretje leto 154, četrto 113, peto 94, šesto 117, sedmo 96 in osmo 76 jajc. Letos 5. aprila je pa dotična kokoš poginila. Na Švicarskem je imel nekdo celo kokoš, ki mu je znesla 1000 jajc.

Zoper drisko mladli praset priporočajo kuhan riž. Mladim prasatom, ki še jesti ne znajo, je dati mlačne vode, v kateri se je riž kuhal. Starejšim prasatom se pa da kuhanega riža. Tudi je dobro na jed nstrgati krede.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“
izide dne 19. julija 1906.

Loterijske sročke.

Dunaj,	30. junija	56	6	76	81	47
Gradec,	30. junija	59	51	16	27	21
Tret,	7. julija	63	42	34	87	14
Linc,	2. julija	21	44	82	35	20

Pozor, Amerikanci

in val, ki prihajate v Ljubljano, na novo trgovino in zalogo moških in ženskih

Izgotovljenih oblek

domačega izdelka. — Velika zaloga obuval, srajc, klobukov, kovčegov (kofrov), robcev, šerp, solnčnikov, slamnjkov itd. po zelo niski ceni. Trgovina se nahaja tik dobro snane Tišlerjeve gostilne v Kolodvorskih ulicah 26.

Kdor je kupil enkrat, pride vedno rad. 736 8

Matej Orehek, trgovec v lastni hiši.

V predilnici in tkalnici v Litiji

dobi trajno delo večje število mladih deklic v starosti od 14.-18. leta. Zagotavlja se jim najmanj 11 do 13 vin. zaslužka na uro. Spretne deklice morejo zaslužiti tudi mnogo več z akordnim delom. Delo je lahko, delavni čas 11 ur na dan. Deklice dobe brezplačno stanovanje v domu za delavke, ki je pod nadzorstvom treh sester sv. Križa.

Prosilke naj se obrnejo naravnost na naznanjeni naslov in ne pozabijo naznaniti svojega naslova, kajti že mnogokrat se je pripetilo, da vodstvo ni moglo odgovoriti, ker v pismu ni bilo naslova. 1524 2-1

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika

pri dekanijaki cerkvi v Žužemberku. — Nastop o sv. Mihaelu. Pisarniških poslov vajeni imajo prednost. Ponudbe na dekanijaki urad v Žužemberku. 1510

Gimnazijski konvikt
benediktinskega samostana v št. Pavlu
v lepi, zdravi legi v lavantinski dolini na Koroškem. 1316 8-5

Javna popolna gimnazija
in zasebni pripravljalni tečaj. Prospekte razpošilja na zahtevo samostansko predstojništvo. Sprejmo se tudi dečki-pevci proti štipendiji ali brezplačni hrani.

Prostovoljna prodaja.

V sredi prijaznega trga na Kranjskem ležeči mljn se proda iz proste roke. Mlin je pripraven za mlinarski, strojarški, mizarški, ključavničarski ali kovarski obrt. Pri mlinu je nekaj sveta. Natančna pojasnila se zvedo pri lastnici g. Jeri Simon, posestniku na Vrbniki šte. 178, na katero naj se tudi naslovljajo ponudbe. Posredovalci so izključeni. 1425 3-3

Izurjen 1497
čevljar. pomočnik
dobi takoj stalno delo pri
Cvetku Pičko
na Suhi, p. Labod, Koroško.

Znana „Pezdirčeva“
gostilna
v Metliki s pripadajočimi gospodarskimi poslopiji **se proda** ali pa dà takoj v najem. 1439
Pojasnila daje: **Hranilnica in posojilnica** v Semiču. 2-2

Najcenejša prodaja ostankov
Rumbarška tkanina 18 kr. meter; flanele 17 kr. meter; blago za obleke 90 cm široko 32 kr. met. 110 cm široko 37 kr. meter; cefir 18 kr. meter. Ostanki dolgi 10-15 m. Vse najboljša kakovost, pristna barva, razpošilja le proti povzetju. 1474 6/1
Fr. Krikorka, tkalnica Nachod.

A. Šarabon v Ljubljani

tk svetega Petra cerkve.

Trgovina s špicerijakim blagom, moko, žganjem in deželnimi pridelki na drobno in debelo. Velika zaloga istrskega in laškega **brinja**, fig in sliv za žganjekuho. Ob času setve najboljše, zajamčeno zanesljivo kaljiva travna, žitna, deteljna in vrtna **semena**. Dobi se tudi k lajno apno in redilni prašek za živino. Najnižje cene, poštena in točna postrežba.

479 26-10

KAVINA PRIMES

zajamčeno pristna cikorija.



Izdeluje

Prva jugoslovanska tovarna
za kavine surogate, figovo in sladno kavo

Ljubljani.

Takoj se sprejme **učenec** poštenih starišev
za krojaško obrt. — F. KOKALJ, krojač v
Rakovniku p. Medvode. 1541 D 1-1

RAZGLAS.

NA SELIH PRI ŠUMBREGU se bodo po
dražbi oddalo **delo poprave kapnice (vod-
njaka)**. Delo je cenjeno 900 K. Načrti in pogoji
so v pogled pri JOŽEFU OZIMEK na Selih št 4.
Dražba se bodo vršila dne 29. julija 1906 ob
4. uri popoldne po dokončani popolnanski službi
božji. 1542 D 2-1

Podpisani slav. občinstvu ugodno javi,
da bode ordiniral vsako soboto

v Škofjiloki

v stanovanju gospoda dr. Zakrajskega na
sobobolne.

Vsakovrstne plombe, operacije, vstav-
ljanje novih zob in celih sobovij itd. itd.

Dr. A. Praunseis,

sobozdravnik v Ljubljani

234 D 26-12

Kovačnica tik deželne ceste na Krki, Dolenjsko,
se **odda takoj v najem** z vsem
kovaškim orodjem. Dela je vedno dosti najmanj za
dva kovača. Prednost imajo oženjeni in lepega vedenja.
Franco Rebolj, trgovec Krka, pri Zatičini.
1525 1

Velika zaloga

vsakovrstne opeke
(falz-čegla) iz raznih velikih tovarn pri
F. Pečniku v Domžalah. Postrežba točna,
cene nizke. 1351 4-4



Najbolje švicarske ure,
po nizki ceni se dobe pri
slovečih, po celem svetu znani tvrdki

H. Suttner, Kranj.

Prosim zahtevajte najnovejši
krasni cenik zastoj in poštne
prosto. (Tisoče pohvalnih pism.)

FILIP FAJDIGA,

zaloga pohištva

LJUBLJANA,

Sv. Petra cesta 19

priporoča svojo veliko
zalogo raznovrst-
nega

pohištva



po najnižjih
cenah. 962 6-6



Tovarna za stole
Franceta Švelgeljna

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko
izdeluje

vsakovrstne stole

od preprostih do najfinejših po najnižjih cenah brez
konkurence. Ilustrovan cenik pošlje se na zahtevo
2525 D 26-14 zastoj in franko.



Fr. Čuden

urar in trgovec na drobno in debelo v

Ljubljani.

Edini zastopnik švicar-
skih tovarn „Union“.

Najnižje cene.

Lepi novi ceniki na
zahtevo tudi poštne
prosto. 997 6

Posestvo na prodaj.

V Dragi št. 14, fara Vrh,
se proda lepo po-
sestvo z orodjem in po-
hištvom; redi se lahko 6
glav živine in 4 prašiči. —
Tudi je lepo tršje in za-
raščeni gozdi. — Cena se
izve pri lastniku J. Županu,
posestniku v Dragi 14, p.
Vinca, Dolenj. 1532

Pomagajte hitro in za-
nestljivo za kašelj, hri-
pavost in zaslezenje.

Izvrstne slasti ter brez
slabega vpliva na tek

Kartoni po 1 K

... in 2 K ...

Poizkusni
karton 50 vinar.



1996 34 Naprodaj po vseh avstrijskih lekarnah.

„Amerika“.

E. Kristan

oblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna

za **Ameriko**

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice 41

26-13 (na dvorišču.) 118 D

„Amerika“.

ljajcenejša vožnja v Ameriko.

Najljajcenejša vožnja v Ameriko.

Cunard Line.

Najprimernejša, najcenejša in dobra vožnja iz

Ljubljane v Ameriko.

Je in ostane preko Trsta z brzoparniki prve angleške par-
brodne družbe „Cunard Line“ to je gotovo in se ne da vsiti.
Veliki moderno opravljeni snažni parniki te družbe odhajajo
iz Trsta vsake 14. dni. Pouk in vozne liste daje oblastveno po-
trjeni zastopnik **Androj Odasek**, dosluženi uradnik državne
železnice in hišni posestnik v Ljubljani. Slovake ulice št. 16,
blizu cerkve Srca Jezusovega. Kdor želi več pojasnila, naj
pismeno povpraša ali pa pride osebno v pisarno. Po kolodvorih
in cestah nikdo ne čaka in tudi na druge silne načine nihče
ne vabi. 2004 D 19



Važno za prodajalce!

8/4 damast-robcev za kavo z
resami (frančami) rudeče, višnji.
in belo, komad K 1.-.

4/4 platn. damast-gradl rudeče,
višnji, in roza, progasto, perilno
meter K — 65.

4/4 isto, najboljši I. meter K — 80.

Žepni robci z modern. pisanimi
podobami tucat 80, 85, in 90 v,
platn. namizni prli brisače, bri-
salke za kozarce itd. najceneje.
Razpošilja po povzetju. — Re-
denice prosite. 1408 3-3

Adolf Hofmann, tkal-
nica, Starkstadt, Češko.

Prostovoljno se proda **ggs** novi mlin
s 4 tečajji, lik obč. ceste, 1 uro oddaljeno od kolo-
dvoza Litija. Ponudbe ustno ali pismeno na Alojz.
Žitnik, Vintarjevec, P. Smartno p. Litiji. 1423 3-3



L. Luser-jev obliž za turiste

najboljše in najgotovješe sredstvo
proti kurjim očesom, trdi
koži itd. 825 Glavna zaloga:

L. Schwenk-a lekarna, Dunaj-Meldling

Zahte- obliž za turiste
vajte **Luser-jev** K 120

Dobiva se v vseh lekarnah. 20-12

Mesa ne primanjkuje

več odkar se lahko znatno hranimo z močnatimi jedili, ne da bi to ovirala težka prebava. Pripravljajo se zdaj enostavno z

Ceres-jedilno mastjo

(iz najfinojših kokos-orekov)

s tem postanejo izredno lahko prebavna, za zadostno množino beljakovine se pa poskrbi z dodatkom mleka in jajec.

1321 b 5-5



Rosskopf-patent
gld. 3-50
sistem Rosskopf
gld. 1-50

Tvrška Roskopf Frer v Švici mi je naročila naj prodajam njene prave Roskopf patent anker remontoir ure s sidro za polovično ceno gld. 3-50, da pokaže cenjenim odjemalcem razloček med pravo Roskopf patent in takozvano „sistem Roskopf-uro“ ki stane pri meni le gld. 1-50. — Prava Roskopf-patent ura gre 36 ur, ima s stekli pokr. kolezje s sidro teče v rubinih in služi lahko 25-30 let; nasprotno postane „sistem Roskopf ura“ nerabna po nekaj letih. — Vsaka prava Roskopf-patent ura ima plombo, pism. amstvo s tvrško „Roskopf Frer“ v okova in kolezju.

1112 5-5



gld. 3-
gld. 5-

Prava srebrna remontoir-ura
c. kr. puncirana

za gospode, dame in dečke.

Z enojnim plaščem . . . gld. 3-
Z dvojnimi 4-
S 3 močnimi plašči 5-
Posebno fine jekl. ure . . . 3 50
Zlata plaque pločnata . . . 5-
Prave „Omega“ ure 8-50
14 kar. zlata od 8-50
14 kar. zlate verižice od . . . 10-
14 kar. zlati prstani 2-

Ura s kukavico gl. 2-50.



Stenske ure
gld. 2-80

Z bitjem, 70 cm visoka gld. 3-50
Z bitjem liki zvon 4 50
Z godbo 5 50
Velike stenske ure, 100 cm . . . 6 50
Okrogle kuhinjske 1-50
Baby budilka, 1 zvonec 1-
Z dvema zvoncema 1-50
Ponoči svetleča 1-60
I. a kakovost (2 zvonca) 2-
Z godbo na zvon (3 zvonci) 2-50



3 leta pismeno jamstvo. — Za neprimerno denar nazaj. Razpošilja se le po povzetju.

Maks Böhnell, urar, Dunaj IV., Margarethenstrasse 27 v lastni hiši.

Največja in najstarejša tvrška ustanovljena 1840. — Odlikovana z „Grand Prix“, častnim križcem in zlato svetlinjo na Dunaju in v Parizu — Zahtevajte moj veliki cenik s 1000 slikami zastoj in poštnine pristo.

„Vzajemna zavarovalnica“

Dunajska cesta 19 v Ljubljani Dunajska cesta 19

v Medjatovi hiši v pritličju

sprejema: 1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbi, in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji za življenje in nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod jako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

38 D 24-13

Edina domača zavarovalnica! Svoji k svojim!



Postavno varovano. Vsako ponarejanje in ponatisovanje kaznivo.

Edino pristen je Thierryjev
2630 D balzam 52-28

le z zeleno znamko „redovnica“.

Staroznačno neprekotno
proti slabemu prebavljanju, krčem v želodcu, koliki, kataru, pranim boleznim, influenci itd. itd.

Cena 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic ali ena velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5— franko.

Thierryjevo certifikatsko m. o. posred. znano kot non plus ultra

proti vsem še tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Progradi pri Rogški Slatini.

Brošura s tisoči originalnih zahvalnih pism gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah

Za nagluhe



je Ploberjev novo-zboljšani slušni bobnič **neobhodno potreben.** (Patentovan v vseh kulturnih državah.) Z velikim uspehom se rabi, ako šumi po ušesih in pri nerazloznej bolezni ušes. Kdor ni popolno gluha, dospe na ta način do popolnega sluha. Neporušljiv in skoro neviden, ako se nosi v ušesu. Tisoči v rabi. Mnogo zahvalnic od gospe in zdravnikov. Pošilja se, ako se pošlje denar naprej ali povzame. 1 komad 10 K, 2 komada 18 K. — Prospekt s spričali zastoj. 1526 3-1

C. POEHLMANN,

Wilhelmstrasse 10, Monakovo (München) W. 44.

Moja soproga je 5 let čutila hudo šumenje po ušesih in je malo slišala; po komaj trimesečni porabi Vašega slušnega bobniča je pa skoro popolno ozdravljena, in vam s radostjo sporočam, da sedaj po preteku petih let zopet čuje tikatakanje ure. Potrudil se bom vedno najtopleje priporočati Vašo tako koristno iznajdbo in dal na željo rad vsakomur pojasnila. U. m. O. K.

Brandy de Brunès (Bosanski slivovec) najfinejše, staro blago razpošiljajo v pletenkah (3l) po K 9, — franko po povzetju sadne destilacije lekarja K. Fuhrich-a, Foča, Bosna. 1354 10-4

Kratko a dobro. Za polovico



cene po ceniku, tudi ako se vzame posamič, dobavimo vam vse. Tako stanejo **kolesa gl. 40"-**. Od gl. 47" dalje popolno carine prosto od avstrijske razpošiljalnice. Freilauf gl. 2" — več. **Multiplex kolesa** 6 letno pismeno jamstvo. Kolesni krov gl. 2-40, 2-60, 2-80. Zračne cevi gl. 1-50, 1-70, 2-10, pism. jamstvo. Sedlo 1 gl. vožna sesalka 50 kr., držala, osi itd., primerne za vsak sistem, čudovito ceno. Krasni cenik zastoj in poštine prosto. Iščete se zastopnik tudi za samo priložnostno prodajo. Postranski zaslužek. **Multiplex-Fahrrad-Industrie Berlin 41, Oitschinerstr. 15. 1229 6**

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traje 6 dni izvorna prilika za potovanje in ostane z največjimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki „Amerika“ 24.000 ton „Augusta-Victoria“ 25.000 ton Kaiserin „Koraj se enkrat večji kakor do sedaj veliki parnik“ z 8-12.000 tonov

Pojasnila daje zastopnik: **Fr. Seunig,** Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Preč. cerkvenim predstojništvom!

Priporočamo kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, zakristije, veže, kuhinje in hodnike krasne **mozaične plošče** iz cementsa v raznih barvah (do 5) in okusnih vzorcih po K 3—6 loco Ljubljana za 1 m². Imam tudi eleganten trotoar za pred in okoli hiše in cerkv. — Krasni so pokopališki križi iz mitiranega marmorja.

Slav. cestnim odborom in podjetnikom priporočamo zalogo cementnih cevi (6, 10, 15, 20, 25, 30, 40 cm notr. svetlobe) po jako ugodnih cenah, miljne kamne, raznovrstne stopnjice, podboje. (bangerje), oklepe za okna itd.

Gg. kmetovalcem nudimo poleg imenovanega strešno cementno opeko, korita za prašiče (od 6 K naprej), grobne okvirje in spomenike iz cem. marmorja, 6 centimeterske cevi (1 m po K 1-20) za napejavo vode mesto drugih železnih in lesenih cevi pri vodovodih, podstavke za pred vodnjake in drugo cementno blago.

Andrej Zajc

cementarna na Pešati, pošta Dol (Lusttal).
Ceniki in vzorci v naravi na zahtevo.

162 D 49-25

Klauertjev „Triglav“

je najbolj zdrav izmed vseh likirjev.

Pravi in pristni Triglav izdeluje edinole **J. KLAUER, Ljubljana.**

Ohranitev zdravega želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujačo in prebavljanje pospešujočo in lahko odvajajočo domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmernosti, slabe diete, prehlajenja, in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečice, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. *Rose balzam za želodec* iz lekarne B. FRAGNERJA v PRAGI.

1/2 steklenica 1 K, 1 steklenica 2 K.

SVARIL!

Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.



Glavna zaloga

lekarna B. FRAGNER-JA v PRAGI
c. in kr. dvornega dobavitelja

„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogei Nerudove ul. 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan. Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogrsk. monarhijske poštine prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnarjih: G. Piccoli. U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschli ger, J. Mayr. 431 b 20-20

Ljubljana **Josip Kordin** Ljubljana
Pred Skofijo 3 **priporoča** Pred Skofijo 3

svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, najboljša krma za živino in konje, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah.

Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

167 26-24